

การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล

ปริญญาโท

ของ

นิตยา สุขศิริลันต์

๑๔ ก.ย. ๒๕๓๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

กันยายน ๒๕๓๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ
(ศ.ดร.สมล รัตตากร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ
(ศ.ดร.สมล รัตตากร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.บุญสม ก้านสังวร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่... ๒๑... เดือน... กันยายน... พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ประธานที่ปรึกษาปริญญาโท ศาสตราจารย์ ดร.ลมูล รัตตากร กรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสม ก้านสิงวร กรรมการสอบปริญญาโท ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 12 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะได้รับความร่วมมือจากท่านทั้งหลาย

ขอขอบคุณ คุณวไลลักษณ์ โจรฐาน คุณนันทิภา เกิดชื่น ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล คุณนิติ สุขศิริสันต์ ที่อำนวยความสะดวกด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ คุณทิพย์ารม สุขศิริสันต์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล คุณจำลอง - คุณนิรมล โสภิพัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านกำลังใจ และกำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัย คุณนิภา สุขศิริสันต์ คุณณิชฎา ศุภนราพรรค ที่ช่วยเหลือจัดพิมพ์ปริญญาโท รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ของปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่คุณพ่อนิพนธ์ สุขศิริสันต์ ผู้ล่วงลับที่ได้มอบมรดกทางปัญญาแก่ผู้วิจัย คุณแม่เพ็ญรัตน์ สุขศิริสันต์ ผู้ที่คอยห่วงใยดูแลผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้งครู-อาจารย์ทุกท่าน

นิตยา สุขศิริสันต์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	การมัธยมศึกษากับห้องสมุดโรงเรียน	7
	การมัธยมศึกษา	7
	วัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา	8
	บทบาทของครูในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา	8
	ห้องสมุดโรงเรียน	9
	จุดมุ่งหมายของห้องสมุดโรงเรียน	10
	บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนด้านสนับสนุนการเรียนการสอน	12
	การสอนโดยใช้ห้องสมุด	12
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
	งานวิจัยในประเทศ	16
	งานวิจัยในต่างประเทศ	18
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	20
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	24

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 31
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 31
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 32
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 63
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 63
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า 63
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 64
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 66
	อภิปรายผล 69
	ข้อเสนอแนะ 74
	บรรณานุกรม 76
	ภาคผนวก 81
	ประวัติย่อของผู้วิจัย 96

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่ตั้ง และขนาดของ โรงเรียน	21
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน	23
3	สถานภาพของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน	25
4	ปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกตามกิจกรรม	32
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง	35
6	สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	38
7	ความสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชากับปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	46
8	ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งของโรงเรียนกับปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	47
9	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	48
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน	49
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง	55
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน	57
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ อาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	60

ภูมิหลัง

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับได้ว่าเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญมาก บุคคลที่ศึกษาในระดับนี้จะอยู่ในวัยที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสูงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาความคิด ดังนั้นการศึกษาระดับมัธยมจึงถือได้ว่าเป็นการศึกษาที่จะช่วยสร้างบุคคลให้เจริญเติบโตเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในอนาคต ถ้าการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขาดคุณภาพก็ย่อมทำให้คุณภาพของประชากร ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเสื่อมลงด้วย ความมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบันนี้ คือ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเพื่อให้มีความเข้าใจในการปกครองตามวิถีทางประชาธิปไตย มีความสามารถในการติดต่อทำความเข้าใจและร่วมมือซึ่งกันและกัน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้มีความขยันหมั่นเพียร สามารถในการประกอบอาชีพตามสมควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 1) การเรียนการสอนตามความมุ่งหมายนี้ ครูจะไม่ใช่เป็นผู้บอกวิชาแก่นักเรียนแต่ฝ่ายเดียวเหมือนสมัยก่อน แต่จะเป็นผู้ชี้แนวทางให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง แหล่งที่สามารถเก็บรวบรวมสรรหสิ่งต่าง ๆ ไว้เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาก็คือ ห้องสมุด เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แหล่งให้บริการ (A Service Agency) โดยการทำงานร่วมกับครูและนักเรียนในโครงการศึกษา ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางของการให้บริการยืมหนังสือและอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ครูทุกคนในโรงเรียนสามารถขอความร่วมมือจากห้องสมุดในการจัดหนังสือจองไว้สำหรับให้นักเรียนค้นคว้าประกอบการเรียน และห้องสมุดจะมีการจัดนิทรรศการแสดงหนังสือใหม่ที่น่าสนใจหรือนำหนังสือใหม่ให้ครูและนักเรียนทราบโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง

2. แหล่งการสอน (A Teaching Agency) โดยช่วยสอนและแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องให้แก่ครูและนักเรียน เพื่อให้การใช้บริการของห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจให้คำแนะนำส่วนตัวหรือจัดให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องในโรงเรียน

3. แหล่งวัสดุอุปกรณ์ (A Material Center) คือ เป็นศูนย์รวมวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกชนิด ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร กฤตภาค จุลสาร สารานุกรม รูปภาพ และสื่อทัศนวัสดุทุกชนิด เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ ภาพยนตร์ फिल्मสตริป สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง รูปปั้น

4. แหล่งการอ่าน (A Reading Center) โดยห้องสมุดเป็นแหล่งที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน และจัดหาหนังสือไว้สนองความต้องการอ่านทุกประเภท (Anderson and Van Dyke, 1963 : 282)

ห้องสมุดโรงเรียนจึงเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญแหล่งแรก ที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนในทุกด้าน เป็นสถานที่สำคัญในการวางรากฐานให้นักเรียนเป็นผู้รักการเรียนรู้ และสนใจเรียนรู้จนตลอดชีวิต (Long Life Education) (คุณัญญา อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร, 2529 : 18) ช่วยพัฒนาเยาวชนทางด้านสติปัญญา ความรู้ และสร้างอุปนิสัยในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ห้องสมุดโรงเรียนนอกจากจะเป็นศูนย์กลางรวบรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาในหลักสูตรตามระดับการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของครูแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วย จะเห็นได้ว่าห้องสมุดโรงเรียนมีคุณประโยชน์ต่อการศึกษา หากครูประจำวิชาต่าง ๆ สามารถใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนได้ ก็จะทำให้การเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

วิธีสอนโดยใช้ห้องสมุดหรือการใช้กิจกรรมห้องสมุดในการสอน เป็นการสอนที่ไม่ได้ใช้การบรรยายหรือให้อ่านจากตำราแต่อย่างใด แต่เป็นการสอนด้วยการบรรยายให้ความรู้เป็นพื้นฐาน แล้วแนะนำให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านค้นคว้าจากหนังสืออื่น ๆ นอกจากตำราเรียนหลาย ๆ เล่ม และจากสื่อทัศนวัสดุเท่าที่หาได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสามารถในการพิจารณา "กรอง" ความรู้และทัศนคติ ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้ฟังและได้อ่านมา เพื่อให้เกิดความสามารถวินิจฉัยได้ในการเลือกเรื่องหรือเลือกรับรู้ในกาลต่อไป (คุณัญญา อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร, 2529 : 133)

หัวใจสำคัญของการสอนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุด คือ การเตรียมตัวร่วมกันล่วงหน้าเป็นอย่างดีในระหว่างครูผู้สอนและบรรณารักษ์ ซึ่งจะปรากฏในแผนการสอนและบันทึกการสอนที่สร้างขึ้นก่อนทำการสอน จึงช่วยให้ครูและบรรณารักษ์มีความสะดวกใจในการสอน ครูมีเวลาว่างที่จะช่วยให้คำแนะนำแก่เด็ก และการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น ดังผลการวิจัยของทรงศรี อินทรักษ์ (2527 : 114) พรรณี หมิมทอง (2526 : 122) และประชิด ทองรัตน์ (2525 : 114) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรมห้องสมุดกับการสอนปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมห้องสมุดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ ซึ่งผลการวิจัยเป็นที่ยอมรับว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดนั้นเป็นสิ่งที่ดี และสมควรจะนำวิธีนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนทุก ๆ วิชา

กรมสามัญศึกษาได้ตระหนักในความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียน จึงได้ประกาศให้ทุกโรงเรียนพัฒนาห้องสมุด และรณรงค์ให้มีการใช้ประโยชน์ห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดห้องสมุดให้เป็นโรงเรียน เพื่อให้ห้องสมุดสามารถให้บริการด้านการอ่านได้อย่างกว้างขวาง ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น โดยความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่าย (กรมสามัญศึกษา, 2533 : คำนำ)

จากงานวิจัยของธารติ กลิ่นสุนทร (2531 : 111) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์ เพื่อการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดสำคัญต่อการเรียนการสอน แต่ครูและครูบรรณารักษ์ยังมีความร่วมมือกันค่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดหาทรัพยากรเข้าห้องสมุด การจัดบริการและกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการจัดเตรียมวัสดุการเรียนการสอน ครูและครูบรรณารักษ์มีความพึงพอใจ² ในความร่วมมือในระดับน้อย ดังนั้นครูและครูบรรณารักษ์จึงไม่ได้นำทรัพยากรและบริการของห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมทักษะของนักเรียนเท่าที่ควร ผลจากการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่า การใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของครูยังไม่เป็นไปตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา ซึ่งน่าจะมีส่วนปัจจัยและสาเหตุอื่นที่ทำให้ครูใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนน้อย ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาว่า มีการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และมีสาเหตุใดที่ไม่ใช้กิจกรรมการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนนั้น ๆ บ้าง เพื่อนำผลจากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเรื่องปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด
2. เพื่อศึกษาสาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยจำแนกเฉพาะแต่ละกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อยกับตัวแปรหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ทราบถึงการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และความสัมพันธ์ของการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อยกับหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด นอกจากนี้ยังทำให้ทราบเหตุผลของการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการสอน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาความร่วมมือของครูและบรรณารักษ์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้ครูผู้สอนตระหนักในคุณค่าของห้องสมุดและใช้ห้องสมุดโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 22 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ เขตกรุงเทพมหานครจำนวน 6 โรงเรียน และเขตการศึกษา 12 จำนวน 6 โรงเรียน กับโรงเรียนขนาดกลาง เขตกรุงเทพมหานครจำนวน 3 โรงเรียน และเขตการศึกษา 12 จำนวน 7 โรงเรียน มีอาจารย์ทั้งสิ้น 2,762 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าสุ่มมาจากอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 22 โรงเรียน โดยได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 606-610) กำหนดเป็นจำนวน 338 คน

สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ในแต่ละโรงเรียนแยกตามหมวดวิชาทั้ง 8 หมวด ๆ ละ 2 คน เป็นโรงเรียนละ 16 คน ทั้งหมด 22 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 352 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่ได้จากตารางสุ่ม

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ซึ่งจำแนกเป็น

3.1.1 หมวดวิชา แบ่งเป็น

- 3.1.1.1 หมวดวิชาภาษาไทย
- 3.1.1.2 หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ
- 3.1.1.3 หมวดวิชาสังคมศึกษา
- 3.1.1.4 หมวดวิชาคณิตศาสตร์
- 3.1.1.5 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์
- 3.1.1.6 หมวดวิชาพลานามัย
- 3.1.1.7 หมวดวิชาศิลปศึกษา
- 3.1.1.8 หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ
- 3.1.2 ที่ตั้งของโรงเรียน แบ่งเป็น
 - 3.1.2.1 กรุงเทพมหานคร
 - 3.1.2.2 เขตการศึกษา 12
- 3.1.3 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น
 - 3.1.3.1 ขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่
 - 3.1.3.2 ขนาดกลาง
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 การสอนโดยใช้ห้องสมุด
 - 3.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนโดยใช้ห้องสมุด หมายถึง การให้ทรัพยากร การบริการ และกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนมาประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของอาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ เช่น กำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด นำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งวัดเป็นปริมาณระดับมากและน้อย โดยการคำนวณจากคำตอบของคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนโดยใช้ห้องสมุด คะแนนตั้งแต่ครั้งหนึ่งขึ้นไปถือเป็นระดับมาก คะแนนต่ำกว่าครั้งหนึ่งลงมาถือเป็นระดับน้อย

2. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล หมายถึง ครูและอาจารย์ที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 12

3. หมวดวิชาที่อาจารย์สังกัด หมายถึง กลุ่มวิชาที่อาจารย์สอนอยู่ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 8 หมวด คือ หมวดวิชาภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พละนาฏย ศิลปศึกษา และศิลปปฏิบัติ

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ กับขนาดกลาง

5. ที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง สถานที่ตั้งของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น เขตกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 12

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่กรมสามัญศึกษากำหนดโดยยึดถือจำนวนห้องเรียนเป็นหลัก ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดกลาง

7. เขตการศึกษา 12 หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และระยอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. การสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อยกับตัวแปรต่อไปนี้ หมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด มีความสัมพันธ์กัน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชาต่างกัน มีความแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน มีความแตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

1. การมัธยมศึกษากับห้องสมุดโรงเรียน
 - 1.1 การมัธยมศึกษา
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา
 - 1.3 บทบาทของครูในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา
 - 1.4 ห้องสมุดโรงเรียน
 - 1.5 จุดมุ่งหมายของห้องสมุดโรงเรียน
 - 1.6 บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนด้านสนับสนุนการเรียนการสอน
 - 1.7 การสอนโดยใช้ห้องสมุด
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การมัธยมศึกษากับห้องสมุดโรงเรียน

การมัธยมศึกษา

การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 8) การมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนระดับละ 3 ปี ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนจะได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวาง ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนกลุ่มวิชาที่จะยึดเป็นอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการมัธยมศึกษา

เพื่อให้การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งในด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีจิตสำนึกด้านวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีศีลธรรม มีคุณธรรม และจริยธรรม มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรง ฟังตนเองได้ สามารถทำงานเป็นกลุ่มและหมู่คณะได้ ตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม การสงวนรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีความเคารพยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งจะศึกษาต่อ ประกอบสัมมาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กรมสามัญศึกษา, 2534 : 29)

สรุปได้ว่า การจัดการมัธยมศึกษาทั่วไป มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป และเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาจึงเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญมาก เพราะผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติหรือค่านิยมได้ง่ายและกำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การที่จะพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ คือทำให้ผู้เรียนมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีส่วนร่วมในการเมืองอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของตน ซึ่งมีผลในด้านเศรษฐกิจของชาติด้วย (ธารดี กลิ่นสุนทร, 2531 : 12)

บทบาทของครูในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา

การเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น มีการปรับปรุงระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน มีการพัฒนาหลักสูตร หรือนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องมีครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน สามารถใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ครูที่สอนในระดับมัศึกษานั้น นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องมีวิธีสอนที่ดีด้วย เพื่อชักจูงให้นักเรียนสนใจและเข้าใจในสิ่งที่ครูอธิบายอย่างแจ่มชัด นอกจากนี้แล้วคุณสมบัติของครูก็ช่วยเสริมให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

คุณสมบัติส่วนตัว ครูจะต้องมีประวัติส่วนตัว มีระดับสติปัญญาสูงเพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียน มีความรู้ในวิชาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และรู้จักใช้แหล่งความรู้ และผู้ที่มีความสามารถเฉพาะด้านให้เกิดประโยชน์ต่อการสอนของตน (ภิญโญ สาร. 2521 : 268)

คุณสมบัติด้านงานอาชีพ จะต้องรักและศรัทธาในอาชีพครู กระตือรือร้นที่จะทำงาน มีความคิดริเริ่ม มีความรู้ในด้านแผนการศึกษา หลักสูตร ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมทั้งในด้านวิชาการ วิธีสอน และความเคลื่อนไหวในวงการศึกษายอมรับและน่านวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงการสอนและเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 236)

คุณสมบัติด้านอื่น ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น เป็นผู้นำและช่วยเหลือในการทำกิจกรรมของนักเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะครู และสามารถทำงานประสานกันเพื่อให้งานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ตลอดจนเป็นคนที่มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

ครูจะต้องนำคุณสมบัติเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสอนของตนเอง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มที่และเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียน คือ สถาบันทางการศึกษาที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นแหล่งรวมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งมีทั้งวัสดุตีพิมพ์ (Printed Materials) และวัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non-Printed Materials) อาจเป็นอาคารเอกเทศหรือห้องใดห้องหนึ่งในอาคารเรียนก็ได้ มีครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือครูที่ทางโรงเรียนคิดว่าเหมาะสมเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน สำหรับให้ครู อาจารย์ และนักเรียนได้มีโอกาสเข้าถึง (Access) ทรัพยากรทางการเรียนการสอนทุกชนิดได้อย่างรวดเร็ว สะดวก สบาย โดยไม่ต้องเสียเวลามากนัก (เจลิยา พันธุ์สีดา. 2532 : 14)

ห้องสมุดโรงเรียนเป็นห้องสมุดประเภทหนึ่งที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและจุดประสงค์ของการศึกษา เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างนิสัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดให้แก่เด็กในอนาคตต่อไป สอนให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดี รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนได้อย่างอิสระ ครูผู้สอนสามารถใช้ห้องสมุดในการค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนนั้นนับได้ว่าสอนให้เด็กอ่านออก แต่ห้องสมุดสอนให้เด็ก

รู้ว่าการอ่านออกนั้นให้ประโยชน์แก่เด็กในด้านการเรียน การปรับปรุงตนเอง และให้ความ-
ผลิตผลิต (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. 2507 : 2)

จุดมุ่งหมายของห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนโดยทั่วไปนั้นจะมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สามารถสนองตอบต่อความต้องการของนักเรียนและครู แม้กระทั่งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในท้องถิ่นได้
2. เพื่อจัดหาวัสดุการศึกษาทุกชนิดเข้ามาและจัดระบบบริการอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่
นักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
3. เพื่อกระตุ้นหรือชี้นำนักเรียนให้เกิดความสนใจในการอ่าน และเกิดความสนุกสนาน
ในการอ่าน จนอาจพัฒนาการอ่านของตนจนถึงขั้นสามารถอ่านได้อย่างซาบซึ้งในวรรณคดีต่าง ๆ
และอ่านวิเคราะห์วิจารณ์สารคดี และบทความข่าวสารต่าง ๆ ได้
4. เพื่อจัดประสบการณ์การใช้ห้องสมุดให้นักเรียน อันจะเป็นการพัฒนาความสนใจและ
สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมเป็นอย่างดี
5. เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีทักษะในการใช้วัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ
6. เพื่อนำนักเรียนให้รู้จักกับการใช้ห้องสมุดเป็นเบื้องต้น ก่อนจะไปสู่การใช้
ห้องสมุดอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยในการศึกษาชั้นสูงต่อไป
ทั้งนี้เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ของมนุษยชาติ
7. เพื่อทำงานร่วมกันกับครูในการเลือกและใช้วัสดุประกอบการสอน ให้วัสดุทุกชนิด
ทุกชั้นในห้องสมุดเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง
8. เพื่อร่วมมือกับครูและผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาอาชีพของผู้ร่วมงาน คือห้องสมุด
ต้องบริการแก่ครูด้วย
9. เพื่อร่วมมือกับบรรณารักษ์ห้องสมุดแห่งอื่น ๆ ร่วมกับผู้นำในสังคมในการวางแผน
เพื่อดำเนินงานให้ห้องสมุดเป็นประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด (พวา พันธุ์เมฆา. 2528 : 10-11)

ประโยชน์ของห้องสมุดโรงเรียน มีดังนี้คือ (ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน. 2523 : 19-20)

1. ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ที่เรียนในชั้นเรียนและนอกเหนือไปจาก
ชั้นเรียนได้
3. ช่วยให้ครูค้นหาอุปกรณ์ในการเรียนการสอนได้

4. ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้กว้างขวาง จากการได้พบและได้อ่าน
5. ช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์

ตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ เร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการสอนของโรงเรียนทั้งในด้านวิชาการ วิชาอาชีพ สุขภาพพลานามัย รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม สงวนรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและอื่น ๆ (กรมสามัญศึกษา. 2534 : 4)

จากแนวทางในการพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 7 นี้ จะเห็นได้ว่าสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาทางด้านกระบวนการเรียนการสอนก็คือ การจัดห้องสมุด กระทรวงศึกษาธิการจึงมีมาตรการในการปฏิบัติเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนทุกแห่งพัฒนาห้องสมุด หนังสือเอกสาร สื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอที่จะบริการนักเรียนและชุมชน (กรมสามัญศึกษา. 2534 : 33) และกรมสามัญศึกษามีจุดเน้นและสิ่งละอันพันละน้อยเกี่ยวกับการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียน ดังนี้

1. ดำเนินการสำรวจและจัดทำสถิติการใช้ห้องสมุด
2. จัดทำแผนการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเป็นระบบ
3. จัดซื้อ/จัดหาหนังสือให้เพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
4. จัดรูปแบบการให้บริการห้องสมุดอย่างหลากหลาย
5. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ
6. จัดกิจกรรมส่งเสริม/รณรงค์การใช้ห้องสมุดอย่างกว้างขวาง
7. ประชาสัมพันธ์และให้บริการแก่ครู-อาจารย์ในการใช้ห้องสมุด เพื่อการจัด การเรียนการสอน
8. ซ่อมแซมดูแลหนังสือให้อยู่ในสภาพที่ดี (กรมสามัญศึกษา. ม.ป.ป. : 18)

จะเห็นได้ว่า หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจงานห้องสมุดและเห็นความสำคัญของห้องสมุด ในอันที่จะใช้ประโยชน์ต่าง ๆ จากห้องสมุดให้มากที่สุด เพราะห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะมีส่วนในการพัฒนาการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนด้านสนับสนุนการเรียนการสอน

บทบาทของห้องสมุดโรงเรียนในด้านนี้เป็นการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่าง อาจารย์ ครูบรรณารักษ์ และนักเรียน ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างก็มีหน้าที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรใหม่คือ อาจารย์ที่เป็นผู้สอนนั้นต้องสอนเนื้อหาให้น้อยลงแล้วหันมาเน้นที่วิธีการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน คือ ใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น ทาวิธีการกระตุ้น เ้าหรือตั้งคำถามให้นักเรียนไปค้นคว้าหาคำตอบในห้องสมุดด้วยตนเองให้มากขึ้น โดยผู้สอนร่วมมือกับครูบรรณารักษ์วางแผนสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนนั้นสอดคล้องกับความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคลด้วยการใช้สื่อ และบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

ห้องสมุดโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยครู อาจารย์ ผู้ทำหน้าที่สอน และครูบรรณารักษ์ ศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับที่สอนอยู่ในโรงเรียน และร่วมมือกันดำเนินการสอน การจัดหาสื่อการศึกษามาให้ นักเรียนได้พัฒนาการเรียนของตน โดยครูกำหนดคำถาม ครูบรรณารักษ์จัดหาสื่อที่เหมาะสม นักเรียนเข้าห้องสมุดศึกษาค้นคว้า ทั้งผู้สอนและครูบรรณารักษ์ร่วมกันดูแลอย่างใกล้ชิด ถ้าทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนครบถ้วนและสม่ำเสมอแล้ว ประเทศชาติจะได้บุคคลที่มีคุณภาพดีในอนาคต (เจเลียว พันธุ์ลีดา. 2532 : 29)

การสอนโดยใช้ห้องสมุด

การสอนโดยใช้ห้องสมุดเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่มีประโยชน์ สามารถสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนรู้จักคิดและเพิ่มเติมความรู้ของตนเองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งตรงตามเป้าหมายของการศึกษาในปัจจุบันนี้

คุณรัญจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร. (2529 : 133) กล่าวถึงการสอนโดยใช้ห้องสมุดว่า เป็นการสอนด้วยการบรรยายให้ความรู้เป็นพื้นฐานแล้วแนะนำให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่าน ค้นคว้าจากหนังสืออื่น ๆ นอกจากตำราเรียนหลาย ๆ เล่ม และจากสื่อทัศนวัสดุเท่าที่หาได้ และการสอนโดยใช้ห้องสมุดจะเกิดผลดีแก่นักเรียนก็ต่อเมื่อได้มีการเตรียมตัวร่วมกันล่วงหน้าเป็นอย่างดีในระหว่างครูผู้สอนกับบรรณารักษ์

พวา พันธุ์เมฆา (2525 : 58) กล่าวว่า การใช้ห้องสมุดในการสอน หมายถึง กระบวนการสอนที่ครูและบรรณารักษ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการเตรียมการสอน โดยศึกษา จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ขอบเขตของวิชา แล้วจัดเตรียมกิจกรรมห้องสมุดด้านต่าง ๆ ให้นักเรียน มาร่วม ครูผู้สอนจะเป็นเพียงผู้แนะแนว บรรยาย ให้ความรู้พื้นฐานเป็นแนวทาง แล้วจึงให้นักเรียนไปค้นคว้า อ่าน หรือร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น นักเรียนจะได้รับความรู้จากการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองโดยผ่านกิจกรรมและเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัยของแต่ละคน

เสาวนิต ลาภานันต์ (2522 : 9) กล่าวว่า การใช้ห้องสมุดในการสอนหรือการสอน โดยวิธีศึกษาค้นคว้านั้น เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ทำให้นักเรียนมีโอกาสคิด ไตร่ตรองหาเหตุผล และทำความเข้าใจ เมื่อเข้าใจแล้วก็จะเกิดความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไปอีก อาจนำไปสัมพันธ์ กับเรื่องอื่น ๆ ตามที่มองเห็น เป็นการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่เรียนรู้ไว้อย่างเดียว

การใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน คือ กระบวนการเรียนการสอนที่ครูนำหรือ มอบหมายให้นักเรียนมาใช้ห้องสมุด เพื่อศึกษาค้นคว้า โดยครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ประสานงาน กันอย่างใกล้ชิด และได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในโรงเรียน (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 16)

ขั้นตอนการสอนโดยใช้ห้องสมุด

คุณัญจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร (2529 : 133-137) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ดังนี้

การเตรียมตัวและดำเนินการในฝ่ายครู

1. อ่านหลักสูตร ประมวลการสอนและหนังสือตำราเรียนในวิชานั้น ๆ โดยตลอดแล้วพิจารณาว่า ตามหลักสูตรและประมวลการสอนที่กล่าวถึงวิชานั้น ๆ มีบทเรียนตอนใด ที่ควรสอนโดยใช้ห้องสมุด คือ ให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุดเพิ่มเติมบ้าง เพื่อให้นักเรียน เกิดความเข้าใจดีขึ้น ได้รับความรู้กว้างขวางขึ้น และรู้จักที่จะคิดหาความรู้ในวิชานั้นต่อไป
2. เมื่อตัดสินใจแล้วว่า จะต้องการสอนโดยใช้ห้องสมุดในเรื่องใดแน่ ก็ควร กำหนดขั้นตอนของการสอนว่า
 - 2.1 เนื้อความตอนใดจะสอนด้วยการบรรยายเพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้
 - 2.2 ตอนใดจะให้ไปศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และจะให้ค้นอะไรบ้าง ด้วยวิธีใด
 - 2.3 จะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในจุดประสงค์และวิธีการค้นคว้า อย่างไรบ้าง และต้องการผลของการค้นคว้าให้เป็นไปอย่างไร

- 2.4 กำหนดวันเวลาที่จะเข้าค้นคว้าในห้องสมุด และนัดหมายให้นักเรียนได้ทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมตัว
- 2.5 แจ้งให้บรรณารักษ์ได้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ พร้อมทั้งให้ครูกำหนดการที่จะสอนโดยให้ค้นคว้าในห้องสมุด
- 2.6 ปรึกษากับบรรณารักษ์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนกฤตภาคและสื่อทัศนวัสดุที่ควรนำมาใช้ในการประกอบการค้นคว้า
- 2.7 ขอให้บรรณารักษ์ช่วยจัดอุปกรณ์ตามข้อ 2.6 ไว้ให้พร้อมตามกำหนดวันเวลาที่จะนำนักเรียนไปยังห้องสมุด และครูควรได้ศึกษาหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นล่วงหน้า
- 2.8 ถ้าหากนักเรียนไม่สามารถที่จะศึกษาค้นคว้าได้เสร็จภายในกำหนดเวลานั้นก็ขอให้บรรณารักษ์ได้เตรียมหนังสือและอุปกรณ์ตามข้อ 2.6 นั้นไว้เฉพาะ เพื่อให้นักเรียนได้มาขอศึกษาต่อตามกำหนดเวลาที่จะตกลงกัน
- 2.9 ถ้าต้องการให้บรรณารักษ์ให้ความร่วมมืออย่างอื่น เช่น จัดนิทรรศการ ช่วยแนะนำหนังสือ ทำบรรณานุกรมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ก็แจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ
- 2.10 เมื่อได้เตรียมทุกอย่างพร้อมแล้ว เมื่อถึงเวลาที่กำหนดก็พานักเรียนเข้าไปค้นคว้าในห้องสมุด โดยครูต้องอยู่กับนักเรียนในระหว่างเวลาค้นคว่านั้น เพื่อให้การแนะนำและดูว่านักเรียนสามารถค้นคว้าได้เสร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่
- 2.11 ถ้าหากไม่เสร็จ ก็ต้องแนะนำให้นักเรียนทำงานต่อและขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ตามข้อ 2.8
- 2.12 เมื่อค้นคว้าเสร็จแล้วต้องมีการรายงานผลหรือสรุปผลการค้นคว่านั้น เพื่อจะได้พิจารณาดูว่าการค้นคว่านั้นได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

บางทีครูอาจไม่ต้องพานักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดพร้อมกันทั้งชั้นก็ได้ แต่ครูกำหนดเรื่องให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งวิธีจะเข้าไปศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักเรียนไปค้นคว้ากันเองตามเวลาที่นักเรียนสะดวก แต่ควรกำหนดจำนวนวันที่ต้องการให้ทำงานให้แล้วเสร็จให้นักเรียนทราบด้วย

การเตรียมตัวและการดำเนินงานโดยให้นักเรียนไปค้นคว้ากันเอง ครูควรดำเนินการ
ดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะให้ค้นคว้า จุดมุ่งหมายและขั้นตอนของการศึกษาค้นคว้า
2. ปรึกษาบรรณารักษ์ในเรื่องการจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุ
อุปกรณ์
3. ขอให้บรรณารักษ์ช่วยทำบรรณานุกรมหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งจัด
เตรียมหนังสือและอุปกรณ์เหล่านั้นไว้เฉพาะ สำหรับให้นักเรียนในชั้นที่กำหนดมาศึกษาตามระยะ
เวลาที่ตกลงกัน
4. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการค้นคว้า ควรแยกกันค้นคว้าเป็นรายบุคคลบ้าง
เป็นกลุ่มบ้าง ต้องมีหัวข้อการค้นคว้าของกลุ่มให้แน่นอนด้วย
5. ให้รายชื่อหนังสือ (บรรณานุกรม) และอุปกรณ์อื่นให้ทราบ และทราบด้วยว่าจะ
ไปขอใช้สิ่งเหล่านั้นได้อย่างไร
6. กำหนดวันเวลาสำหรับรายงานผลการศึกษาค้นคว้าและอธิบายวิธีการรายงาน
ว่า ควรแบ่งงานกันอย่างไรจึงจะให้เสร็จได้เรียบร้อยภายในเวลาที่กำหนด
7. หากครูต้องการทดสอบผลการค้นคว้าด้วยก็ย่อมทำได้

การเตรียมตัวและดำเนินการในฝ่ายบรรณารักษ์

1. อ่านหลักสูตรประมวลการสอนของระดับชั้นต่าง ๆ และวิชาต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วน
ที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อว่าเมื่อถึงเวลาที่ครูมาปรึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด บรรณารักษ์
จะ ได้สามารถให้คำชี้แจงหรือเข้าใจในความต้องการของครูได้รวดเร็ว
2. อ่านกำหนดการสอนที่ครูเตรียมมาให้เข้าใจ และพิจารณาว่าควรจัดเตรียม
หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือโสตทัศนวัสดุอะไรบ้าง
3. จัดเตรียมหนังสืออุปกรณ์ตามข้อ 2. ให้เรียบร้อย หากที่ห้องสมุดไม่มีก็ควร
พยายามติดต่อขอยืมมาจากที่อื่น หรือจัดซื้อหากถ้าจำเป็นและห้องสมุดมีเงินพอ
4. จัดทำบรรณานุกรมหนังสือและรายชื่ออุปกรณ์ที่จะใช้ ส่งให้แก่ครูได้ทราบ
ล่วงหน้า เพื่อให้ครูได้ไปสำรวจดูหนังสือและอุปกรณ์เหล่านั้นก่อนเวลา และนำไปอธิบายแก่
นักเรียนให้เข้าใจต่อไป
5. จัดเตรียมหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามข้อ 3. ไว้ตามที่ครูขอร้อง เช่น
เตรียมไว้เฉพาะสำหรับให้นักเรียนในวิชานั้นได้ใช้ตามที่ตกลงกัน
6. คิดเตรียมจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิชานั้นให้เป็นที่
น่าสนใจแก่นักเรียนยิ่งขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ หรือจัดกิจกรรมตามคำขอร้องของครู

7. จัดสถานที่ห้องสมุดให้พร้อมสำหรับการศึกษาค้นคว้า ในการให้ความสะดวก ทั้งในเรื่องโต๊ะ-เก้าอี้ และการหยิบใช้หนังสือและอุปกรณ์อื่น ๆ
8. ช่วยอธิบายหรือแนะนำแก่นักเรียนในการค้นคว้าตามที่ได้รับการขอร้องจาก ครู
9. เพื่อให้การจัดเตรียมการสอนโดยใช้ห้องสมุดดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรณารักษ์ควรส่งตารางความต้องการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าให้ครูทุกคนได้กรอกล่วงหน้า ประมาณ 2 สัปดาห์ ลงในช่องวันเวลาที่ต้องการพานักเรียนไปค้นคว้า เพื่อที่บรรณารักษ์จะได้ทราบล่วงหน้า และทราบความต้องการของครูที่จะพานักเรียนเข้าไปค้นคว้าในห้องสมุดจะได้ไม่สับสน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บรรจง นีวาตะบุตร (2509 : 51-55) ได้ศึกษาการใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุด ประกอบการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุด ประกอบการสอนทั่วประเทศ ทั้งครูและนักเรียนส่วนมากมีความพอใจในการสอนโดยวิธีนี้ แต่มีอุปสรรคหลายประการ เช่น ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุไม่เพียงพอ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของพันทิพา เมฆบุรณ (2515 : 63-65) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ครูและนักเรียนส่วนมากมีความเห็นว่า ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาจำเป็นต้องใช้ห้องสมุดโรงเรียนเพิ่มเติมจากชั่วโมงสอนประมาณสัปดาห์ละ 1 - 3 ชั่วโมง ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการใช้ห้องสมุดโรงเรียนในการเรียนการสอน คือ หนังสือมีจำนวนน้อย ไม่สอดคล้องกับผู้ใช้ และขาดการประสานงานระหว่างครูสังคมศึกษาและครูบรรณารักษ์ ซึ่งในเรื่องนี้ สมจิต พรหมเทพ (2515 : 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดและความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ซึ่งอยู่ในโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด และธารดี กลิ่นสุนทร (2531 : 111) ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์ เพื่อการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดสำคัญต่อการเรียนการสอน แต่ครูและครูบรรณารักษ์ยังมีความร่วมมือกันค่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะ เป็นด้านการจัดหาทรัพยากร เข้าห้องสมุด การจัดบริการและกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการจัดเตรียมวัสดุการเรียนการสอน ครูและครูบรรณารักษ์มีความพึงพอใจในความร่วมมือในระดับน้อย ดังนั้นครูและครูบรรณารักษ์จึงไม่นำทรัพยากรและบริการของห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมทักษะของนักเรียนเท่าที่ควร

และครูส่วนใหญ่มักอ้างว่าการสอนด้วยวิธีให้นักเรียนค้นคว้าเองนั้นช้า ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตรที่วางไว้

รัตพร ชิงธาดา (2512 : 115-120) ศึกษาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญในส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512 ได้สำรวจการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียน พบว่า หนังสือและวัสดุเก่าชำรุดมาก และจำนวนหนังสือไม่สอดคล้องกับผู้ใช้และไม่ได้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนมาก และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูควรสอนโดยใช้ห้องสมุดให้มาก ในการสอนควรแบ่งชั่วโมงให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุด โดยมีครูให้คำแนะนำช่วยเหลือและครูควรติดตามความเคลื่อนไหวของห้องสมุด และติดต่อกับครูบรรณารักษ์เสมอ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

บุญเรือน จันทศรีคำ (2518 : 72-77) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูและนักเรียนที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับมัธยมศึกษา และควรมีสถานที่เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ บรรณารักษ์ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ มีอิสระเต็มที่ในการทำงานห้องสมุด แต่จากการศึกษาของอุทพันธ์ จิตราทร (2519 : ๖-๑) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาบริการจากการทำบัตรรายการของห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า บรรณารักษ์ร้อยละ 53.3 ไม่มีเวลาทำงานได้อย่างเต็มที่ เพราะต้องทำงานหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานห้องสมุด เช่น ทำการสอน และเป็นครูประจำชั้น

รุจิรัตน์ อภัยโรจน์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพห้องสมุดและปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2534 พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่มีสภาพห้องสมุดได้มาตรฐานตามที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ แต่ก็ยังมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่บ้างคือ ปัญหาด้านบุคลากร การเงิน และผู้ใช้ห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับตรุณี ทาดวงตา (2529 : ๖-๑) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของครูต่อบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดบุคลากร โดยเฉพาะครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ขาดงบประมาณ และสถานที่คับแคบ สภาพห้องสมุดไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน และครูส่วนใหญ่เห็นว่าการสอนโดยใช้ห้องสมุดนั้นยังประสบปัญหาทำให้ครูไม่อยากใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (2519 : 57-59) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูบรรณารักษ์จัดอบรม หรือสอนการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องให้แก่ครูและนักเรียน ครูบรรณารักษ์ควรกระตุ้นครูให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นเครื่องช่วยสอน ร่วมมือกับครูจัด

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนครูควรหาวิธีสอนเพื่อช่วยฝึกทักษะของนักเรียน ในด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาศัยห้องสมุดโรงเรียน

ประชิด ทองรัตน์ (2525 : 48-51) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้นสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ ซึ่งผลการวิจัยนี้ตรงกับพรณี หมิมทอง (2526 : 122) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทน และความพึงพอใจในการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ นอกจากนี้การเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนยังช่วยให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ และผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับทรงศรี อินทร์ักษ์ (2527 : 114) ที่ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมห้องสมุดกับการสอนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมห้องสมุดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยการสอนตามปกติ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ดูแคท (Ducat. 1960 : 909A-910A) ศึกษาการใช้ห้องสมุดของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูส่วนมากยังคงดำเนินการสอนโดยยึดตำราเป็นหลัก ห้องสมุดหลายแห่งไม่อำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุด และห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอับความต้องการ

ฮอสทรอป (Hostrop. 1967 : 2550A-2551A) ได้วิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ห้องสมุดคือ ครูผู้สอน การที่ครูผู้สอนกำหนดให้เขียนรายงานประจำภาคเรียน เป็นองค์ประกอบเบื้องต้นประการหนึ่งที่จูงใจให้นักเรียนใช้ห้องสมุด แต่จากการวิจัยของ มัลเลน (Mullen. 1967 : 400A-401A) พบว่า งานที่ครูให้นักเรียนทำส่วนใหญ่ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและครูบรรณารักษ์ขาดการประสานงานกัน และยังมีพบว่า อาจารย์ใหญ่ ครู และครูบรรณารักษ์ไม่ร่วมมือกันจัดทำห้องสมุดให้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

เจย์ (Jay. 1970 : 2413A) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์การสอนอีกชนิดหนึ่งในโรงเรียนมัธยม โดยมีความมุ่งหมายที่จะทราบว่าผลการเรียนจากการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งนั้นจะดีขึ้นหรือไม่ ผลปรากฏว่าดีขึ้นจริง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเฮสติงส์และแทนเนอร์ (Hastings and Tanner. 1963 : 404) ที่ศึกษาถึงอิทธิพลของการใช้ห้องสมุดต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ก็พบว่าได้ผลดีขึ้นจริง

เฮล (Hale. 1971 : 75) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของบริการห้องสมุดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 12 โรงเรียนมัธยมเครสวูด รัฐเวอร์จิเนีย โดยเปรียบเทียบนักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวาง และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยมีบรรณารักษ์แนะนำ กับอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มแรกสูงกว่ากลุ่มที่ 2 อย่างเห็นได้ชัด

วีรา (Vira. 1976 : 3394A) ได้ศึกษาบทบาทของห้องสมุดโรงเรียน ลักษณะการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของอาจารย์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของอาจารย์กับการใช้ห้องสมุด พบว่า อาจารย์เห็นว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก แต่บรรณารักษ์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการวางหลักสูตรของโรงเรียน และห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 12 ซึ่งอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดกลาง จำนวนทั้งสิ้น 239 โรงเรียน

การกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่เขตการศึกษาละ 6 โรงเรียน กับโรงเรียนขนาดกลางเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน เขตการศึกษา 12 จำนวน 7 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งหมดได้ 22 โรงเรียน

2. ใน 22 โรงเรียน มีประชากรทั้งสิ้น 2,762 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เปิดเทียบจากตารางการสุ่มของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน

3. สุ่มอาจารย์จากโรงเรียนทั้ง 22 แห่ง โดยสุ่มแบบโควตาตามหมวดวิชาละ 2 คน จาก 8 หมวดวิชา ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 16 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 352 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในตารางสุ่ม

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน

ที่ตั้งของโรงเรียน	ขนาดของโรงเรียน	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพมหานคร	ใหญ่และใหญ่พิเศษ	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	251	16
		หอวัง	224	16
		เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	175	16
		วัดราชาธิวาส	158	16
		แจรงร้อนวิทยา	127	16
	กลาง	ราชดำริ	123	16
		ไชยฉิมพลีวิทยาคม	87	16
		อิสลามวิทยาลัย แห่งประเทศไทย	87	16
		สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	86	16
		เขตการศึกษา 12	ใหญ่และใหญ่พิเศษ	เบญจมราชรังสฤษฎ์
ระยองวิทยาคม	175	16		
ชลกันยานุกูล	155	16		
เบญจมราชูทิศ	145	16		
ดัดดรุณี	141	16		
ปราจีนราษฎรอำรุง	141	16		
บ้านค่าย	92	16		
ชลบุรีชลดาภิเษก	75	16		
ตราขจรการคุณ	75	16		
กบินทร์วิทยา	70	16		
กลาง	สัตหีบวิทยาคม	67	16	
	บางปะกง "บวรวิทยายน"	62	16	
	องครักษ์	61	16	
รวม			2,762	352

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์และการบริการและกิจกรรมของห้องสมุดที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

1.2 สัมภาษณ์อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มา เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

1.3 สร้างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปปรึกษาคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา และความชัดเจนในข้อคำถาม

1.5 แก้ไขปรับปรุง เพิ่มเติมแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความอนุเคราะห์จากกรมสามัญศึกษา เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียน จำนวน 22 โรงเรียน

2. นำแบบสอบถามและจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษาส่งมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 22 โรงเรียน จำนวน 352 ฉบับ โดยโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครส่งมอบด้วยตนเอง และ

โรงเรียนในเขตการศึกษา 12 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2534 และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้ง 2 เขตการศึกษา ได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกแห่ง ในวันที่ 15 ธันวาคม 2534

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและสมบูรณ์ทั้งหมดมีจำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.88 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	16	16	4.54
หอวัง	16	16	4.54
เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	16	16	4.54
วัดราชาธิวาส	16	16	4.54
แจ่งร้อนวิทยา	16	16	4.54
ราชดำริ	16	16	4.54
ไชนิมพลีวิทยาาคม	16	13	3.69
อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	16	15	4.26
สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	16	14	3.98
เบญจมราชรังสฤษฎ์	16	16	4.54
ระยองวิทยาาคม	16	16	4.54
ชลกันยานุกูล	16	16	4.54
เบญจมราชูทิศ	16	16	4.54
ดัดดรุณี	16	16	4.54
ปราจีนราษฎรอำรุง	16	16	4.54
บ้านค่าย	16	15	4.26
ชลบุรีชดาภิเษก	16	16	4.54
ตราษตระการคุณ	16	16	4.54

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กบินทร์วิทยา	16	16	4.54
สัทธิษวิทยาคม	16	13	3.69
บางปะกง "บวรวิทยายน"	16	16	4.54
องครักษ์	16	15	4.26
รวม	352	341	96.88

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกชุดและคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 341 ฉบับ มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาแยกตามตัวแปรและรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแสดงผลเป็นค่าร้อยละ รายละเอียดปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 สถานภาพอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน

หมวดวิชา	ที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน		กรุงเทพมหานคร						เขตการศึกษา 12						รวม	
			ใหญ่และใหญ่พิเศษ			กลาง			ใหญ่และใหญ่พิเศษ			กลาง				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	12	3.5	6	1.8	12	3.5	14	4.1	12	3.5	12	3.5	24	7.0	20	5.9
ภาษาต่างประเทศ	12	3.5	5	1.5	12	3.5	13	3.8	12	3.5	13	3.8	24	7.0	18	5.3
สังคมศึกษา	12	3.5	6	1.8	12	3.5	13	3.8	12	3.5	13	3.8	24	7.0	19	5.6
คณิตศาสตร์	12	3.5	4	1.2	12	3.5	14	4.1	12	3.5	14	4.1	24	7.0	18	5.3
วิทยาศาสตร์	12	3.5	6	1.8	12	3.5	14	4.1	12	3.5	13	3.8	24	7.0	20	5.9
พลานามัย	12	3.5	6	1.8	12	3.5	13	3.8	12	3.5	12	3.5	24	7.0	19	5.6
ศิลปศึกษา	12	3.5	4	1.2	12	3.5	12	3.5	12	3.5	12	3.5	24	7.0	16	4.7
ศิลปปฏิบัติ	12	3.5	5	1.5	12	3.5	14	4.1	12	3.5	14	4.1	24	7.0	19	5.6
รวม	96	28.0	42	12.6	96	28.0	107	31.3	96	28.0	107	31.3	192	56.0	149	43.9

จากตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 56.0 ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกตามที่ตั้งและขนาดของโรงเรียนแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานครขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ และเขตการศึกษา 12 ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษและขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.0 เท่ากัน

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

การหาค่าเฉลี่ยของการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์คือเกณฑ์ดังนี้

ถ้าตอบไม่เคย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	0
ถ้าตอบในข้อที่ 1	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1
ถ้าตอบในข้อที่ 2	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
ถ้าตอบในข้อที่ 3	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
ถ้าตอบในข้อที่ 4	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4

หาค่าเฉลี่ยของการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ โดยถือเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.26 - 4.00	มีค่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.25	มีค่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	1.76 - 2.50	มีค่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.75	มีค่า	น้อย

5. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ มาแจกแจงความถี่ของข้อมูลแต่ละข้อ แล้วหาค่าคะแนนของการสอนโดยใช้ห้องสมุดทั้ง 15 ข้อ โดยถือเกณฑ์ค่าคะแนนตามข้อ 4.

ฉะนั้นค่าคะแนนในการสอนโดยใช้ห้องสมุดมากที่สุดเท่ากับ 60 คะแนน น้อยที่สุดเท่ากับ 0 คะแนน และจะแบ่งค่าคะแนนการสอนโดยใช้ห้องสมุดระดับมากและน้อยดังนี้

5.1 ถ้าได้คะแนน 31 - 60 เป็นผู้ที่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในระดับมาก

5.2 ถ้าได้คะแนน 0 - 30 เป็นผู้ที่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในระดับน้อย

6. นำเหตุผลของการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน มาแจกแจงความถี่ของคำตอบ แล้วเสนอเป็นคำร้อยละ

7. นำค่าการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อย มาหาค่าความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ ที่ละตัวแปร โดยใช้ค่า ไค-สแควร์ (χ^2)

8. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

การหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ โดยถือเกณฑ์ ดังนี้

ช่องความจำเป็นมากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
ช่องความจำเป็นมาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
ช่องความจำเป็นปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
ช่องความจำเป็นน้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ช่องความจำเป็นน้อยที่สุด/ไม่จำเป็น	ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ โดยถือเกณฑ์การแปลงผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	มีค่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	มีค่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	มีค่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	มีค่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	มีค่า	น้อยที่สุด/ไม่จำเป็น

9. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยต่างกัน โดยใช้สถิติ F-test หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์

10. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน และสังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนคูณกับความถี่ของคะแนนนั้น
	N	แทน	จำนวนอาจารย์

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 152)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. หาความสัมพันธ์ของการใช้และไม่ใช้การสอนโดยใช้ห้องสมุดกับตัวแปร หมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (X^2) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2534 : 23-28)

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(FO_{ij} - FE_{ij})^2}{FE_{ij}}$$

เมื่อ	FOI _j	หมายถึง	ความถี่ที่สำรวจได้ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
	F _{EIj}	หมายถึง	ความถี่คาดหวังในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
	r	หมายถึง	จำนวนแถว (จำนวนกลุ่มในตัวแปรที่ 1)
	c	หมายถึง	จำนวนคอลัมน์ (จำนวนกลุ่มในตัวแปรที่ 2)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ F-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS _b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. สถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่ใช้ Newman - Keuls test คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 268)

$$W = q(\alpha; r, df) \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

เมื่อ	q	แทน	ค่าที่ได้จากตาราง Studentized Range Statistic
	MS _E	แทน	ความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางการวิเคราะห์
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน และของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติ t-test (วิทยา วิศาลาภรณ์. 2531 : 244)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
X^2	แทน	ค่าสถิติ ไค - สแควร์
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
df	แทน	ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
q	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Studentized Range Statistic ของ Newman - Keuls Method
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ตั้งความเชื่อมั่นไว้ที่ระดับ 0.05 และผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ โดยจำแนกเฉพาะแต่ละกิจกรรม
3. ความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุด จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

1.1 ปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	เคยใช้				ไม่เคยใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ
1. กำหนดรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมจากห้องสมุด	276	80.9	1.489	น้อย	65	19.1
2. กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด	289	84.6	1.450	น้อย	52	15.4
3. กำหนดหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอน	250	73.3	1.584	น้อย	91	26.7
4. กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากจุลสารหรือกฤตภาค	131	38.4	1.176	น้อย	210	61.6

ตาราง 4 (ต่อ)

กิจกรรม	เคยใช้				ไม่เคยใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ
5. กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากวารสาร	239	70.1	1.289	น้อย	102	29.9
6. กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือพิมพ์	221	64.8	1.543	น้อย	120	35.2
7. นำนักเรียนเข้าใช้สื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ ที่ห้องสมุดมีไว้บริการ	127	40.2	1.620	น้อย	204	59.8
8. ใช้ชุดช่วยการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพร้อมสาระสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการประกอบการเรียนการสอน	82	24.0	1.488	น้อย	259	76.0
9. สอนโดยนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด	182	53.4	1.462	น้อย	159	46.6
10. ร่วมมือกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	224	65.7	1.228	น้อย	117	34.3
11. ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการรวบรวมสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน	138	40.5	1.413	น้อย	203	59.5
12. ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือจอง เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า	135	39.6	1.311	น้อย	206	60.4

ตาราง 4 (ต่อ)

กิจกรรม	เคยใช้				ไม่เคยใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ
13. ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนรู้การสอน	26	7.6	1.115	น้อย	315	92.4
14. ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ใน การจัดนิทรรศการในเรื่องที่ เกี่ยวกับรายวิชาที่สอน	48	14.1	1.229	น้อย	293	85.9
15. ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่สอน	62	18.2	1.274	น้อย	279	81.8
	ค่าเฉลี่ยรวม		1.378	น้อย		

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.378

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมที่อาจารย์ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 70 ขึ้นไปได้ใช้มีอยู่ 4 กิจกรรมคือ กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด (ร้อยละ 84.6) กำหนดรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมจากห้องสมุด (ร้อยละ 80.9) กำหนดหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอน (ร้อยละ 73.3) และกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากวารสาร (ร้อยละ 70.1) แต่ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยของการใช้อยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น ส่วนกิจกรรมที่มีอาจารย์ใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 7.6) คือ ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนรู้การสอน และค่าเฉลี่ยของการใช้ก็อยู่ในระดับน้อย (1.115)

นอกจากนั้น กิจกรรมอื่น ๆ ที่เหลืออาจารย์ล้วนแต่ใช้ในระดับน้อยอีกเช่นกัน

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S)	แปลความ
1. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการ จัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.328	1.139	ปานกลาง
2. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดเตรียม หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ท่านสอน	3.343	0.983	ปานกลาง
3. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ให้ตรงกับความต้องการของท่าน	3.554	0.961	มาก
4. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมบรรณานุกรม สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอนในรายวิชาของท่าน	3.041	0.972	ปานกลาง
5. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมรายชื่อไลต์ทัศนวัสดุ และให้ยืมไลต์ทัศนวัสดุไปอัดสำเนา เพื่อประกอบ การเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน	2.572	1.095	ปานกลาง
6. ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้ท่านทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน	2.238	1.137	น้อย
7. ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้อ กับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.393	1.132	น้อย
8. ห้องสมุดจัดทำบรรณนิวารสารและสาระสิ่งเขป ในเรื่องที่เกี่ยวข้อกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.452	1.128	น้อย
9. ห้องสมุดจัดเตรียมกฤตภาคและจุลสารที่เกี่ยวข้อ กับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.340	1.096	น้อย
10. ห้องสมุดจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร คู่มือการสอน ไว้ให้บริการในห้องสมุด	2.986	1.131	ปานกลาง
11. ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า	3.106	1.038	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S)	แปลความ
12. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่ท่านสอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ	3.026	1.149	ปานกลาง
13. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้อง กับรายวิชาที่ท่านสอน	2.630	1.087	ปานกลาง
14. ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวการจัดนิทรรศการหรือ กิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์	3.176	1.116	ปานกลาง
15. ห้องสมุดสอบถามความต้องการจากครูหมวดวิชา ต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการเข้าใช้ห้องสมุดให้กับ นักเรียนชั้นต่าง ๆ	2.935	1.146	ปานกลาง
16. ห้องสมุดจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดสำหรับอาจารย์ และนักเรียน	2.848	1.143	ปานกลาง
17. ห้องสมุดนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับอาจารย์และ นักเรียน	2.795	1.092	ปานกลาง
18. ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่ท่านในการ หาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากโรงเรียน	2.883	1.152	ปานกลาง
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.868	0.805	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ซึ่งมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.868

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บริการข้อที่อาจารย์เห็นว่าจำเป็นต่อการเรียนการสอนในระดับมาก มีเพียงข้อเดียวคือ ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์จัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของอาจารย์

ส่วนข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีความจำเป็นในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยเกิน 3.000 มี 6 ข้อ ได้แก่ ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์รวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของอาจารย์ ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ

ส่วนข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีความจำเป็นในระดับน้อยมี 4 ข้อ ได้แก่ ห้องสมุดจัดทำตราชนิวารสารและสาระสังเขปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดเตรียมฤกษ์ฤกษ์และจุลสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ และห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้อาจารย์ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน

2. สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยจำแนกเฉพาะแต่ละกิจกรรม ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
1. ไม่เคยกำหนดรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมจากห้องสมุด เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 19.4)		
1.1 คิดว่าไม่มีความจำเป็นต้องให้นักเรียนไปอ่านหนังสือจากห้องสมุด	2	0.6
1.2 หนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาไม่ตรงกับเนื้อหาที่สอน	9	2.6
1.3 หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอ	21	6.2
1.4 หนังสือในห้องสมุดไม่ทันสมัย	5	1.5
1.5 หนังสือในห้องสมุดจัดไม่เป็นระเบียบทำให้หาหนังสือยาก	-	-
1.6 นักเรียนสามารถอ่านจากหนังสือเรียนได้	19	5.6
1.7 นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้โดยครูไม่ต้องกำหนดรายการหนังสือให้	34	10.0
1.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	7	2.1
2. ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 15.4)		
2.1 อธิบายในชั้นเรียนอย่างละเอียดแล้ว	22	6.5
2.2 นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว	9	2.6
2.3 คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้โดยครูไม่ต้องกำหนดให้	32	9.4
2.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	8	2.3

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
<p>3. ในการสอนของท่าน ไม่เคยกำหนดหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 15.4)</p> <p>3.1 หนังสืออ้างอิงในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอ</p> <p>3.2 ที่หมวดวิชาหนังสืออ้างอิงสำหรับให้นักเรียนใช้อยู่แล้ว</p> <p>3.3 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสืออ้างอิงประกอบการเรียนการสอน</p> <p>3.4 นักเรียนขาดทักษะในการใช้หนังสืออ้างอิง</p> <p>3.5 นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว</p> <p>3.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)</p>	<p>21</p> <p>19</p> <p>36</p> <p>10</p> <p>18</p> <p>9</p>	<p>6.2</p> <p>5.6</p> <p>10.6</p> <p>2.9</p> <p>5.3</p> <p>2.6</p>
<p>4. ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากจุลสารหรือกฤตภาค เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 61.6)</p> <p>4.1 ห้องสมุดโรงเรียนไม่ได้จัดเก็บจุลสารและไม่ได้จัดทำกฤตภาคไว้</p> <p>4.2 ไม่ทราบว่าที่ห้องสมุดโรงเรียนมีจุลสารหรือกฤตภาค</p> <p>4.3 ไม่รู้จักวิธีใช้จุลสารหรือกฤตภาค</p> <p>4.4 ห้องสมุดโรงเรียนมีจุลสารหรือกฤตภาคที่ไม่ทันสมัย</p> <p>4.5 การจัดเก็บไม่เป็นระเบียบทำให้หายาก</p> <p>4.6 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้จุลสารหรือกฤตภาคประกอบการเรียนการสอน</p> <p>4.7 นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว</p> <p>4.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ)</p>	<p>13</p> <p>30</p> <p>31</p> <p>12</p> <p>13</p> <p>119</p> <p>33</p> <p>15</p>	<p>3.8</p> <p>8.8</p> <p>9.1</p> <p>3.5</p> <p>3.8</p> <p>34.9</p> <p>9.7</p> <p>4.4</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด
5. ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไป ศึกษาค้นคว้าจากวารสาร เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 29.9)		
5.1 วารสารที่มีในห้องสมุดมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	21	6.2
5.2 วารสารที่มีในห้องสมุดล้าสมัย	1	0.3
5.3 วารสารมีจำนวนไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้	15	4.4
5.4 การจัดเก็บวารสารไม่เป็นระเบียบ ทำให้ค้นหายาก	1	0.3
5.5 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องค้นคว้าจากวารสารห้องสมุด	35	10.3
5.6 นักเรียนส่วนใหญ่มีวารสารเป็นของตนเอง	12	3.5
5.7 คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูไม่จำเป็นต้องกำหนดให้	36	10.6
5.8 นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว	17	5.0
5.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	6	1.8
6. ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือพิมพ์ เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 32.2)		
6.1 หนังสือพิมพ์มีจำนวนไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้	24	7.0
6.2 การจัดเก็บหนังสือพิมพ์ไม่เป็นระเบียบทำให้ค้นหายาก	6	1.8
6.3 นักเรียนส่วนใหญ่มีหนังสือพิมพ์อ่านเป็นการส่วนตัว	14	4.1
6.4 นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว	25	7.3
6.5 คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ ครูไม่จำเป็นต้องกำหนดให้	46	13.5
6.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	22	6.5
7. ไม่เคยนำนักเรียนเข้าใช้สื่อทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ วิทยุ ฯลฯ ที่ห้องสมุดมีไว้บริการ เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 59.8)		

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด
7.1 ห้องสมุดที่โรงเรียนไม่มีบริการด้านนี้	132	38.7
7.2 ไม่ทราบว่าห้องสมุดให้บริการในหัวเรื่องใดบ้าง	13	3.8
7.3 ระเบียบการขอเข้าใช้บริการยุ่งยาก	2	0.6
7.4 มีผู้ใช้มากเกินไป ทำให้ห้องสมุดบริการไม่ทั่วถึง	10	2.9
7.5 ห้องสมุดคับแคบ	9	2.6
7.6 ห้องสมุดอยู่ไกล	2	0.6
7.7 เวลาเรียนมีน้อยแต่เนื้อหาวิชามาก ทำให้ไม่สามารถ นำนักเรียนเข้าใช้ได้	30	8.8
7.8 ไม่อยากรับผิดชอบควบคุมดูแลนักเรียน ขณะเข้าใช้บริการ ของห้องสมุด	3	0.9
7.9 ที่หมวดวิชามีไว้บริการอยู่แล้ว	52	15.2
7.10 ใช้สื่อการสอนส่วนตัว	29	8.5
7.11 การสอนในชั้นเรียนสะดวกสบายและได้ผลดีกว่า	18	5.3
7.12 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้บริการนี้	16	4.7
7.13 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	17	5.0
8. ไม่เคยใช้ชุดการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือ พร้อมสารสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุด จัดไว้บริการให้ใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 76.0)		
8.1 ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการนี้ให้กับครู	56	16.4
8.2 ระเบียบการขอใช้บริการยุ่งยาก	4	1.2
8.3 ชุดช่วยการเรียนการสอนที่ห้องสมุดจัดทำไว้ไม่ตรงกับ ความต้องการ	45	13.2
8.4 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้บริการนี้	62	18.2

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด
8.5 ห้องสมุดไม่ได้จัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนไว้บริการ	130	38.1
8.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	15	4.4
9. ไม่เคยสอนโดยนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 46.6)		
9.1 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องเข้าใช้ห้องสมุด	79	23.2
9.2 เวลาเรียนน้อยแต่เนื้อหาวิชามาก ทำให้ไม่สามารถนำ นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดได้	69	20.2
9.3 ห้องสมุดคับแคบ	17	5.0
9.4 ห้องสมุดอยู่ไกล	6	1.8
9.5 การเข้าใช้ห้องสมุดมีระเบียบยุ่งยาก	5	1.5
9.6 ห้องสมุดไม่ว่างในช่วงเวลาที่ต้องการเข้าใช้	20	5.9
9.7 ไม่ต้องการเป็นภาระในการควบคุมดูแลนักเรียนขณะ เข้าใช้ห้องสมุด	8	2.3
9.8 สอนในชั้นเรียนสะดวกสบายกว่า	31	9.1
9.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	11	3.2
10. ไม่เคยร่วมมือกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 34.3)		
10.1 ไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือ	45	13.2
10.2 ไม่ทราบว่าห้องสมุดต้องการให้มีส่วนร่วม	15	4.4
10.3 ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือจาก ห้องสมุด	36	10.6
10.4 เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์	15	4.4
10.5 มีคณะกรรมการในการพิจารณาจัดซื้ออยู่แล้ว	40	11.7

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด
10.6 หมวดวิชาจัดซื้อเอง	44	12.9
10.7 คิดว่าตนเองไม่มีความรู้พอที่จะเสนอรายชื่อหนังสือ	1	0.3
10.8 มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวยู่แล้ว	18	5.3
10.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	2	0.6
11. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการรวบรวมสิ่งพิมพ์ที่มี เนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 59.5)		
11.1 ไม่ทราบถึงความสำคัญของบริการด้านนี้	33	9.7
11.2 คิดว่านักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว	41	12.0
11.3 บรรณารักษ์ทำงานหลายหน้าที่ไม่สามารถให้บริการ ด้านนี้ได้	98	28.7
11.4 สิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมีน้อยไม่จำเป็นต้องรวบรวม	34	10.0
11.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	22	6.5
12. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือจอง เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 60.4)		
12.1 รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง	152	44.6
12.2 หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน ไม่จำเป็นต้อง จัดหนังสือจอง	37	10.9
12.3 บรรณารักษ์ไม่ให้ความร่วมมือในการจัดหนังสือจอง	6	1.8
12.4 ระเบียบการติดต่อขอใช้บริการยุ่งยาก	9	2.6
12.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	20	5.9

ตาราง 6 (ต่อ)

สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน	ความถี่	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
13. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุด ช่วยการเรียนการสอน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 92.4)		
13.1 ไม่มีความรู้ในการจัดทำ	33	9.7
13.2 มีเวลาไม่เพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์	57	16.7
13.3 บรรณารักษ์ไม่ประสานงานกับครูประจำวิชา	42	12.3
13.4 ใช้สื่อการสอนส่วนตัว	125	36.7
13.5 ใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชา	227	66.6
13.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	11	3.2
14. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดนิทรรศการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 85.9)		
14.1 ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์	67	19.6
14.2 ไม่ได้ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์	8	2.3
14.3 กำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการในชั้นเรียนของตนเอง	222	65.1
14.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	26	7.6
15. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน เพราะ (มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 81.8)		
15.1 ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์	36	10.6
15.2 ไม่ได้ขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์	4	1.2
15.3 จัดกิจกรรมกันเองภายในหมวดวิชา	257	75.4
15.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	7	2.1

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 60 ขึ้นไป โดยมีสาเหตุดังต่อไปนี้

ข้อ 13. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนการสอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 86.6) คือ ใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชา

ข้อ 14. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดนิทรรศการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 65.1) คือ กำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการในชั้นเรียนของตนเอง

ข้อ 15. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 75.4) คือ จัดกิจกรรมกันเองภายในหมวดวิชา

ข้อ 8. ไม่เคยใช้ชุดการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพร้อมสาระสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการให้ใช้ประกอบการเรียนการสอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 38.1) คือ ห้องสมุดไม่ได้จัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนไว้บริการ

ข้อ 4. ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจาก จุลสารหรือกฤตภาค สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 34.9) คือ รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้จุลสารหรือกฤตภาคประกอบการเรียนการสอน

ข้อ 12. ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือจอง เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุด (ร้อยละ 44.6) คือ รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง

3. ความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุด จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชากับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปราชญ์ผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชากับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

หมวดวิชา	จำนวนผู้สอนที่มีคะแนนการใช้ห้องสมุด ประกอบการสอนมากและน้อย				รวม		X ²
	มาก (31-60)		น้อย (0-30)				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ภาษาไทย	3	0.9	41	12.0	44	13.0	9.862
ภาษาต่างประเทศ	-	-	42	12.3	42	12.3	
สังคมศึกษา	3	0.3	42	12.3	43	12.6	
วิทยาศาสตร์	-	-	42	12.3	42	12.3	
คณิตศาสตร์	-	-	44	13.0	44	13.0	
พลานามัย	-	-	43	12.6	43	12.6	
ศิลปศึกษา	1	0.3	39	11.3	40	11.6	
ศิลปปฏิบัติ	1	0.3	42	12.3	43	12.6	
รวม	6	1.8	335	98.1	341	100.0	

$$df = 7 ; X^2_{(0.05)} = 12.02$$

จากตาราง 7 แสดงว่า หมวดวิชาของอาจารย์ผู้สอนกับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนมีความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน คือ หมวดวิชาที่สอนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณในการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งของโรงเรียนกับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งของโรงเรียนกับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ
อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ที่ตั้งของโรงเรียน	จำนวนผู้สอนที่มีคะแนนการใช้ห้องสมุด ประกอบการสอนมากและน้อย				รวม		X ²
	มาก (31-60)		น้อย (0-30)				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานคร	3	0.9	135	39.6	138	40.5	0.004
เขตการศึกษา 12	3	0.9	200	58.6	203	59.5	
รวม	6	1.8	335	98.2	341	100.0	

$$df = 1 ; X^2_{(0.05)} = 2.71$$

จากตาราง 8 แสดงว่า ที่ตั้งของโรงเรียนกับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอน มีความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน คือ ที่ตั้งของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณในการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับปริมาณในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของ
อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนผู้สอนที่มีคะแนนการใช้ห้องสมุด ประกอบการสอนมากและน้อย				รวม		X ²
	มาก (31-60)		น้อย (0-30)		จำนวน	ร้อยละ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	4	1.2	188	55.1	192	56.3	0.010
กลาง	2	0.6	147	43.1	149	43.7	
รวม	6	1.8	335	98.2	341	100.0	

$$df = 1 ; X^2_{(0.05)} = 2.71$$

จากตาราง 9 แสดงว่า ขนาดของโรงเรียนกับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอน มีความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน คือ ขนาดของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณในการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สอน
หมวดวิชาต่างกัน

ข้อ	ความคิดเห็น	df	SS	MS	F
1.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการ จัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า				
	ระหว่างกลุ่ม	7	19.912	2.844	2.248*
	ภายในกลุ่ม	333	421.301	1.265	
รวม	340	441.214			
2.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการ จัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และ สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่ท่านสอน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	13.448	1.921	2.028*
	ภายในกลุ่ม	333	315.408	0.947	
รวม	340	328.856			
3.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดซื้อหนังสือเข้า ห้องสมุดให้ตรงกับความสะดวกของท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	11.350	1.621	1.783
	ภายในกลุ่ม	333	302.895	0.909	
รวม	340	314.246			
4.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวม บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชา ของท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	12.138	1.734	1.867
	ภายในกลุ่ม	333	309.286	0.928	
รวม	340	321.425			

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	df	SS	MS	F
5.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมรายชื่อ โสตทัศนวัสดุ และให้ยืมโสตทัศนวัสดุไป อัดสำเนาเพื่อประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาของท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	1.988	0.284	0.233
	ภายในกลุ่ม	333	405.501	1.217	
รวม	340	407.489			
6.	ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้ท่าน ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	9.777	1.396	1.082
	ภายในกลุ่ม	333	429.982	1.291	
รวม	340	439.759			
7.	ห้องสมุดจัดทำบรรณทัศน์หนังสือใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	11.619	1.660	1.305
	ภายในกลุ่ม	333	423.723	1.272	
รวม	340	435.343			
8.	ห้องสมุดจัดทำบรรณนิวารสารและ สารสังเขปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	5.374	0.767	0.598
	ภายในกลุ่ม	333	427.077	1.282	
รวม	340	432.451			

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	df	SS	MS	F
9.	ห้องสมุดจัดเตรียมกฤตภาคและจุลสาร ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	5.847	0.835	0.691
	ภายในกลุ่ม	333	402.692	1.209	
	รวม	340	408.539		
10.	ห้องสมุดจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร คู่มือ การสอน ไว้ให้บริการในห้องสมุด				
	ระหว่างกลุ่ม	7	8.326	1.189	0.929
	ภายในกลุ่ม	333	426.319	1.280	
	รวม	340	434.645		
11.	ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการ ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า				
	ระหว่างกลุ่ม	7	13.129	1.875	0.092
	ภายในกลุ่ม	333	353.070	1.060	
	รวม	340	366.199		
12.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ				
	ระหว่างกลุ่ม	7	14.202	2.028	1.769
	ภายในกลุ่ม	333	434.560	1.305	
	รวม	340	448.762		
13.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดนิทรรศการที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	24.633	3.519	1.555
	ภายในกลุ่ม	333	376.809	1.131	
	รวม	340	401.442		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	df	SS	MS	F
14.	ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ชาวการจัด นิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์				
	ระหว่างกลุ่ม	7	3.895	0.556	3.110*
	ภายในกลุ่ม	333	419.547	1.259	
รวม	340	423.442			
15.	ห้องสมุดสอบถามความต้องการจากครู หมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อจัดทำรายการ เข้าใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนชั้นต่าง ๆ				
	ระหว่างกลุ่ม	7	6.870	0.981	0.442
	ภายในกลุ่ม	333	441.710	1.326	
รวม	340	448.580			
16.	ห้องสมุดจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดสำหรับ อาจารย์และนักเรียน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	4.825	0.689	0.817
	ภายในกลุ่ม	333	439.244	1.319	
รวม	340	444.070			
17.	ห้องสมุดนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับ อาจารย์และนักเรียน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	1.996	0.285	0.740
	ภายในกลุ่ม	333	403.634	1.212	
รวม	340	405.630			

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	df	SS	MS	F
18.	ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่ ท่านในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น นอกจากห้องสมุดโรงเรียน				
	ระหว่างกลุ่ม	7	7.506	1.072	0.523
	ภายในกลุ่ม	333	443.801	1.332	
รวม	340	451.307			
19.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
	ระหว่างกลุ่ม	-	-	-	-
	ภายในกลุ่ม	-	-	-	-
	รวม	-	-	-	-
	รวม				
	ระหว่างกลุ่ม	7	1,569.809	224.259	1.069
	ภายในกลุ่ม	333	69,883.891	209.861	
	รวม	340	71,453.701		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05} = 2.03$)

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอนในหมวดวิชาที่ต่างกัน คือ
หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ หมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาคณิตศาสตร์
หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาพลานามัย หมวดวิชาศิลปะศึกษา และหมวดวิชาศิลปะปฏิบัติ
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 1 ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ข้อ 2 ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน และข้อ 13 ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์จัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน

เพื่อให้ทราบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอนในหมวดวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดในรายข้อที่พบความแตกต่าง มีอาจารย์ในหมวดวิชาใดบ้างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Studentized t - Statistic แบบ Newman - Keuls ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สอนมหาวิทยาลัยต่างกัน ในรายชื่อที่พบความแตกต่าง

1. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดหนังสือของสงฆ์ให้กับนักเรียนศึกษาค้นคว้า	กลุ่มตัวอย่าง		วิทยาลัยศาสตร์ ศิลปศึกษา ศนิตศาสตร์ พศานามัย ภาษาก่าง ประเทศ						วิทยาลัยศาสตร์ ศิลปปฏิบัติ สังคมศึกษา ภาษาไทย	
		̄	2.863	3.125	3.285	3.302	3.333	3.441	3.604	3.659
	วิทยาลัยศาสตร์	2.863	-	0.262	0.422	0.439	0.470	0.578	0.741*	0.786*
	ศิลปศึกษา	3.125	-	-	0.160	0.177	0.208	0.316	0.479	0.534
	ศนิตศาสตร์	3.285	-	-	-	0.017	0.048	0.156	0.319	0.374
	พศานามัย	3.302	-	-	-	-	0.031	0.139	0.302	0.357
	ภาษาก่าง-ประเทศ	3.333	-	-	-	-	-	0.108	0.271	0.326
	ศิลปปฏิบัติ	3.441	-	-	-	-	-	-	0.163	0.218
	สังคมศึกษา	3.604	-	-	-	-	-	-	-	0.055
ภาษาไทย	3.659	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน	กลุ่มตัวอย่าง		วิทยาลัยศาสตร์ ศิลปศึกษา ศนิตศาสตร์ ศิลปปฏิบัติ พศานามัย ภาษาก่าง ประเทศ						วิทยาลัยศาสตร์ ศิลปปฏิบัติ สังคมศึกษา ภาษาไทย	
		̄	2.077	2.150	2.261	3.348	3.395	3.428	3.534	3.636
	วิทยาลัยศาสตร์	2.077	-	0.073	0.184	1.271	1.318	1.351	1.457	1.559*
	ศิลปศึกษา	2.150	-	-	0.111	1.198	1.245	1.278	1.384	1.486
	ศนิตศาสตร์	2.261	-	-	-	1.087	1.134	1.167	1.273	1.375
	ศิลปปฏิบัติ	3.348	-	-	-	-	0.047	0.080	0.186	0.288
	พศานามัย	3.395	-	-	-	-	-	0.033	0.139	0.241
	ภาษาก่าง-ประเทศ	3.428	-	-	-	-	-	-	0.106	0.208
	สังคมศึกษา	3.534	-	-	-	-	-	-	-	0.102
ภาษาไทย	3.636	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตาราง 11 (ต่อ)

13. ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์จัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน	กลุ่มตัวอย่าง	วิทยาลัยศาสตร์ ศิลปศึกษา ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย พหุศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์										
		2.250	2.275	2.452	2.651	2.651	2.651	2.790	2.790	2.904	2.904	3.045
วิทยาลัยศาสตร์	2.250	-	0.025	0.202	0.401	0.401	0.401	0.540	0.540	0.654	0.654	0.795*
ศิลปศึกษา	2.275	-	-	0.177	0.376	0.376	0.376	0.515	0.515	0.629	0.629	0.770*
ศึกษาศาสตร์	2.452	-	-	-	0.199	0.199	0.199	0.338	0.338	0.452	0.452	0.593
พหุศึกษาศาสตร์	2.651	-	-	-	-	-	-	0.139	0.139	0.253	0.253	0.394
วิทยาลัยศึกษาศาสตร์	2.651	-	-	-	-	-	-	0.139	0.139	0.253	0.253	0.394
วิทยาลัยศึกษาศาสตร์	2.790	-	-	-	-	-	-	-	-	0.114	0.114	0.255
วิทยาลัยศึกษาศาสตร์	2.904	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.141
วิทยาลัยศึกษาศาสตร์	3.045	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นรายข้อดังนี้

อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาสังคมศึกษา มีความเห็นว่าการบริการของห้องสมุดที่ให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาภาษาไทยมีความเห็นว่าการบริการของห้องสมุดที่ให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาภาษาไทยมีความเห็นว่าการบริการของห้องสมุดที่ให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ และหมวดวิชาศิลปศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน

ข้อ	ความคิดเห็น	กรุงเทพมหานคร		เขตการศึกษา 12		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.427	1.107	3.261	1.159	1.34
2.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ท่านสอน	3.362	0.989	3.330	0.982	0.30

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	กรุงเทพมหานคร		เขตการศึกษา 12		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
3.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของท่าน	3.644	0.886	3.492	1.007	1.47
4.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน	3.130	0.950	2.980	0.985	1.41
5.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมรายชื่อไลบรารีสนเทศ และให้ยืมไลบรารีสนเทศไปอ่านสำเนาเพื่อประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน	2.695	1.131	2.487	1.064	1.71
6.	ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้ท่านทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน	2.347	1.175	2.162	1.107	1.46
7.	ห้องสมุดจัดทำบรรณทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.601	1.187	2.251	1.072	2.78*
8.	ห้องสมุดจัดทำบรรณนิวารสารและสารสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.572	1.208	2.369	1.065	1.60
9.	ห้องสมุดจัดเตรียมกฤตภาคและจุลสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.471	1.109	2.251	1.081	1.81
10.	ห้องสมุดจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร คู่มือการสอน ไว้ให้บริการในห้องสมุด	3.029	1.133	2.926	1.130	0.82
11.	ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.253	1.040	3.004	1.027	2.18*

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	กรุงเทพมหานคร		เขตการศึกษา 12		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
12.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ	3.050	1.173	3.009	1.134	0.32
13.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน	2.739	1.155	2.556	1.034	1.49
14.	ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวสารจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์	3.224	1.081	3.142	1.141	0.67
15.	ห้องสมุดสอบถามความต้องการจากครูหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการเข้าใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนชั้นต่าง ๆ	2.913	1.168	2.950	1.138	-0.30
16.	ห้องสมุดจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดสำหรับอาจารย์และนักเรียน	2.956	1.133	2.773	1.147	1.46
17.	ห้องสมุดนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับอาจารย์และนักเรียน	2.884	1.134	2.734	1.062	1.23
18.	ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่ท่านในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุดโรงเรียน	2.898	1.161	2.871	1.149	0.21
19.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-
	รวม	2.956	0.854	2.809	0.757	1.62

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 12 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการของห้องสมุดที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ และห้องสมุดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ความคิดเห็น	ใหญ่และใหญ่พิเศษ		กลาง		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.359	1.121	3.241	1.160	1.24
2.	ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ท่านสอน	3.395	0.981	3.275	0.985	1.12
3.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของท่าน	3.604	0.981	3.489	0.934	1.10
4.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน	3.099	0.979	2.966	0.962	1.25

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	ใหญ่และใหญ่พิเศษ		กลาง		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
5.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมรายชื่อ ไลตทัศน์วัสดุ และให้ยืมไลตทัศน์วัสดุไป อัดสำเนาเพื่อประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาของท่าน	2.666	1.085	2.449	1.099	1.82
6.	ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้ท่าน ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน	2.343	1.161	2.100	1.095	1.98*
7.	ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.463	1.166	2.302	1.082	1.32
8.	ห้องสมุดจัดทำบรรณนิวารสารและ สารสังเขปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.515	1.153	2.369	1.093	1.20
9.	ห้องสมุดจัดเตรียมกฤตภาคและจุลสารที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน	2.411	1.099	2.248	1.090	1.37
10.	ห้องสมุดจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร คู่มือ การสอน ไว้ให้บริการในห้องสมุด	2.968	1.130	2.966	1.136	0.02
11.	ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการ ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.166	1.030	3.026	1.046	1.23
12.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ	3.036	1.123	3.013	1.186	0.18
13.	ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดนิทรรศการที่ เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอน	2.661	1.081	2.590	1.097	0.60
14.	ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวสารจัด นิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์	3.317	1.033	2.993	1.194	2.64*

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็น	ใหญ่และใหญ่พิเศษ		กลาง		t
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	
15.	ห้องสมุดสอบถามความต้องการจากครู หมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการ เข้าใช้ห้องสมุดให้กับนักเรียนชั้นต่าง ๆ	2.932	1.194	2.939	1.092	-0.06
16.	ห้องสมุดจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดสำหรับ อาจารย์และนักเรียน	2.927	1.160	2.745	1.116	1.47
17.	ห้องสมุดนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับ อาจารย์และนักเรียน	2.885	1.110	2.677	1.061	1.76
18.	ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่ ท่านในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น นอกจากห้องสมุดโรงเรียน	3.010	1.184	2.718	1.091	2.36*
19.	อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-
	รวม	2.933	0.836	2.784	0.759	1.72

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{.05} = 1.96$)

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ กับขนาด
กลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับบริการของห้องสมุดที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เขตการศึกษา 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัด
นิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่
อาจารย์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือ
ให้อาจารย์ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล โดยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม-สามัญศึกษา ในเรื่องปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด
2. เพื่อศึกษาสาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยจำแนกเฉพาะแต่ละกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อยกับตัวแปรหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. การสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อยกับตัวแปรต่อไปนี้ หมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด มีความสัมพันธ์กัน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดหมวดวิชาต่างกัน มีความแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน มีความแตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 12 จากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน กับโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,762 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ กับโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 22 โรงเรียน ซึ่งสุ่มแบบโควตาตามหมวดวิชาละ 2 คน จากทั้งหมด 8 หมวดวิชาในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 352 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในตารางการสุ่มของเครจซีและมอร์แกนที่กำหนดไว้จำนวน 338 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชา

ต่าง ๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และหนังสือขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา ส่งมอบให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 22 โรงเรียน จำนวน 352 ฉบับ โดยโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครใช้วิธีส่งมอบด้วยตนเอง และโรงเรียนในเขตการศึกษา 12 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2534 และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้ง 2 เขตการศึกษา ได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกโรงเรียนในวันที่ 15 ธันวาคม 2534 แบบสอบถามที่ได้รับคืนมีจำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ วิเคราะห์

ดังนี้

- 2.1 หาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยในการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์
- 2.2 หาค่าคะแนนของการสอนโดยใช้ห้องสมุดทั้ง 15 ข้อ แล้วหาค่าเฉลี่ย
- 2.3 แจกแจงความถี่ของสาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียน-

การสอน แล้วเสนอเป็นค่าร้อยละ

2.4 หาค่าความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับมากและน้อย กับตัวแปรหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด โดยใช้ค่า ไค-สแควร์ (X^2)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด วิเคราะห์ดังนี้

3.1 หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดหมวดวิชาต่างกัน โดยใช้สถิติ F-test และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนที่มีที่ตั้งต่างกัน และสังกัดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล
สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

1.1 อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปริมาณการสอน
โดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมที่อาจารย์ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 70
ขึ้นไปได้ใช้ มี 4 กิจกรรม คือ กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่ม-
เติมจากห้องสมุด กำหนดรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมจากห้องสมุด กำหนดหัวข้อให้
นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุด และกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน
ให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากวารสาร และทั้ง 4 กิจกรรมมีการใช้อยู่ในระดับน้อย

1.2 อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บริการข้อที่อาจารย์เห็นว่าจำเป็นต่อการเรียน
การสอนในระดับมาก มีเพียงข้อเดียวคือ ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์จัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้
ตรงกับความต้องการของอาจารย์ และข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีความจำเป็นในระดับปานกลางที่มี
ค่าเฉลี่ยเกิน 3.000 มี 6 กิจกรรมคือ ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ
สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน ห้องสมุดให้
ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือของสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดประชาสัมพันธ์
ข่าวการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมให้อาจารย์ทราบล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูล
เพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์รวบรวมบรรณานุกรม
สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของอาจารย์ และห้องสมุดร่วมมือ
กับอาจารย์จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ
ฯลฯ และข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีความจำเป็นในระดับน้อย ได้แก่ ห้องสมุดจัดทำบรรณนิวารสาร
และสาระสังเขปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดทำ
บรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดเตรียม
กฤตภาคและจุลสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ และห้องสมุดจัดส่งรายชื่อ
หนังสือใหม่ให้อาจารย์ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน

2. สาเหตุในการไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สำหรับกิจกรรมที่มีผู้ไม่ใช้ร้อยละ 60 ขึ้นไป ซึ่งมี 6 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมมีสาเหตุในการไม่ใช้ดังนี้

ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนการสอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ ใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชา

ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดนิทรรศการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ กำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการในชั้นเรียนของตนเอง

ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ จัดกิจกรรมกันเองภายในหมวดวิชา

ไม่เคยใช้ชุดการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพร้อมสาระสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการให้ใช้ประกอบการเรียนการสอน สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ ห้องสมุดไม่ได้จัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนไว้บริการ

ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือจอง เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง

ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากจุลสารหรือกฤตภาค สาเหตุที่ไม่ใช้สูงสุดคือ รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้จุลสารหรือกฤตภาคประกอบการเรียนการสอน

3. ความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุด จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

3.1 หมวดวิชาที่สอนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

3.2 ที่ตั้งของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

3.3 ขนาดของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด

4.1 อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดมหาวิทยาลัยต่างกัน คือ มหาวิทยาลัยภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพลานามัย มหาวิทยาลัยศิลปศึกษา และมหาวิทยาลัยศิลปปฏิบัติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อที่เกี่ยวกับห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ซึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยภาษาไทยและมหาวิทยาลัยสังคมศึกษามีความเห็นว่าการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ ข้อที่เกี่ยวกับห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน ซึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยภาษาไทยมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ และข้อที่เกี่ยวกับห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน ซึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยภาษาไทยมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปศึกษา

4.2 อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 12 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บริการที่อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ และห้องสมุดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.3 อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บริการที่อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีความเห็นว่าการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 คือ ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่อาจารย์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุดโรงเรียน ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ปริมาณการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

1.1 จากการศึกษาพบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุด โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ยังยึดติดกับการสอนในรูปแบบเดิม แม้จะได้มีการพัฒนาห้องสมุดให้สนองต่อการเรียนการสอนได้ดีแล้วก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาจัดให้นักเรียนต้องเรียนมาก ครูมักจะเป็นผู้บรรยายให้นักเรียนฟังในชั้นเรียน ซึ่งสะดวกกว่าให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเองหรือนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด เพราะจะทำให้สอนไม่ทันตามที่หลักสูตรกำหนด (ดร.ณี ทาดวงตา. 2529 : 125 ; บุญเรือน จันทศรีคำ. 2518 : 77 ; สมจิต พรหมเทพ. 2515 : 43) นอกจากนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์การสอนที่มีในหมวดวิชาหรือใช้ของส่วนตัว (ธารดี กลิ่นสุนทร. 2531 : 108) และจากผลการศึกษาของรุจิรัตน์ อภัยโรจน์ (2534 : 219-220) พบว่า ปัจจุบันได้มีการยกเลิกหลักสูตรวิชาการใช้ห้องสมุด (หส 011) และวิชาการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น (ท 081) ซึ่งเคยจัดสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่มีความรู้และขาดทักษะในการใช้ห้องสมุด เมื่ออาจารย์ผู้สอนนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด นักเรียนไม่สามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้ ต้องเป็นภาระกับอาจารย์ผู้สอนในการที่จะชี้แนะนักเรียน ทำให้อาจารย์มีความเห็นว่าการสอนโดยใช้ห้องสมุดเป็นการเพิ่มภาระของตนขึ้นอีก และในกรณีที่อาจารย์ผู้สอนไม่มีความรู้ในด้านการใช้ห้องสมุดก็จะทำให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้น อาจารย์ผู้สอนจึงหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาโดยการสอนแบบไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการสอน หรือถ้าจำเป็นต้องใช้ห้องสมุดประกอบการสอนก็จะใช้น้อยครั้งที่สุด

นอกจากนี้แล้วสภาพบรรยากาศของห้องสมุดไม่เอื้ออำนวยต่อการสอนโดยใช้ห้องสมุด ซึ่งอาจารย์ที่ไม่ได้ใช้กิจกรรมห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนได้ให้เหตุผลถึงสาเหตุที่เน้นหนักไปในด้านห้องสมุดคับแคบ หนังสือมีไม่เพียงพอกับผู้ใช้ หนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ห้องสมุดมีหนังสือไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ห้องสมุดไม่มีการประชาสัมพันธ์งานของห้องสมุดให้อาจารย์ทราบ ฯลฯ ทำให้มีการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนน้อย ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของดร.ณี ทาดวงตา (2529 : 123) ที่พบว่า การนำห้องสมุดมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าการสอนโดยใช้ห้องสมุดนั้นจะประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย และห้องสมุดให้บริการที่ไม่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ในด้านที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

1.2 จากการศึกษาพบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งบริการที่อาจารย์เห็นว่าจำเป็นต่อการเรียนการสอนในระดับมากคือ ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์ซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งตามความจริงแล้วหากอาจารย์จะใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนก็จำเป็นต้องมีหนังสือที่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอนให้มากที่สุด ผู้ที่จะแนะนำหนังสือที่จะซื้อให้ตรงกับความต้องการมากที่สุดคือตัวอาจารย์ผู้สอนเอง อาจารย์จึงเห็นว่ากิจกรรมนี้มีความจำเป็นในระดับมาก

ส่วนบริการที่อาจารย์เห็นว่ามีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในระดับน้อย ได้แก่ ห้องสมุดจัดทำตราขณินวารสารและสารสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ ห้องสมุดจัดเตรียมภาคและจุลสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ และบริการที่ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้อาจารย์ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดบริการด้านนี้แก่อาจารย์ อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการด้านนี้ และอาจารย์บางท่านไม่รู้จักริธีใช้ จึงทำให้อาจารย์เห็นว่าบริการเหล่านี้ไม่มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน

2. สาเหตุที่อาจารย์ไม่ใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน จะอภิปรายเฉพาะกิจกรรมที่มีผู้ไม่ใช้เกินกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไปดังนี้

2.1 เหตุที่ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนการสอน เพราะใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหมวดวิชาจะเป็นที่เก็บรวบรวมคู่มือครู หนังสือที่ใช้ประกอบการสอน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนไว้เพื่อบริการให้กับอาจารย์ในหมวด อาจารย์จึงใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชาเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธารดี กลิ่นสุนทร (2531 : 108) ที่พบว่า แหล่งทรัพยากรที่ครูใช้ในการสอนมากที่สุดคือห้องหมวดวิชา

2.2 เหตุที่ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดนิทรรศการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน เพราะกำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการในชั้นเรียนของตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชานั้นจะมีเรื่อง วันสำคัญ หรือเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอนจึงมักกำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาที่เรียน หมุนเวียนตามวันสำคัญ ตามเหตุการณ์ หรือตามความเหมาะสม จึงไม่จำเป็นต้องมาขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์

2.3 เหตุที่ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณาธิการในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน เพราะจัดกิจกรรมกันเองภายในหมวดวิชา ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมภายในหมวดวิชามีความสะดวกกว่า เพราะกิจกรรมภายในหมวดจะเป็นกิจกรรมที่หมวดวิชาจัดเป็นประจำ อาจารย์ในหมวดย่อมดำเนินการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี การขอความร่วมมือจากครูบรรณาธิการ อาจทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น ไม่มีเวลาที่จะประสานงานกัน ก็จะทำให้เกิดผลเสียในการจัดกิจกรรม ดังนั้น การประสานงานระหว่างอาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกันจะสะดวกกว่าการประสานงานกับครูบรรณาธิการ

2.4 เหตุที่ไม่เคยใช้ชุดการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพร้อมสาระสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการให้อาจารย์ใช้ประกอบการเรียนการสอน เพราะห้องสมุดไม่ได้จัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนไว้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูบรรณาธิการไม่ทราบความต้องการของอาจารย์ผู้สอน และขาดการประสานงานกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับครูบรรณาธิการ นอกจากนี้ครูบรรณาธิการส่วนใหญ่ทำงานหลายหน้าที่ ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำชุดช่วยการเรียนการสอน และอาจารย์ผู้สอนมักจะจัดทำอุปกรณ์การสอนด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ครูบรรณาธิการไม่ได้จัดทำชุดการเรียนการสอนไว้บริการ

2.5 เหตุที่ไม่เคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากจุลสารหรือกฤตภาคเพราะรายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้จุลสารหรือกฤตภาคประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนไม่เข้าใจลักษณะของจุลสารหรือกฤตภาค หรืออาจารย์ผู้สอนไม่ได้มาสำรวจว่ามีเรื่องที่ตรงกับความต้องการหรือไม่ และส่วนใหญ่อาจารย์มักจะยึดหนังสือแบบเรียนเป็นหลัก อาจารย์จึงเห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนก็น่าจะเพียงพอสำหรับนักเรียนแล้ว และจากคำตอบอีกส่วนหนึ่งระบุว่า ห้องสมุดโรงเรียนบางแห่งไม่ได้จัดทำและจัดเก็บจุลสารและกฤตภาคไว้บริการ บางแห่งจัดเก็บและจัดทำไว้แต่ไม่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์บางท่านไม่รู้จักวิธีใช้

2.6 เหตุที่ไม่เคยขอความร่วมมือจากบรรณาธิการในการจัดหนังสือจองเพื่อให้ นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า เพราะรายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษามีหนังสือแบบเรียนเป็นหลักอยู่แล้ว คงมีน้อยรายวิชาที่จะใช้หนังสือจอง ซึ่งผิดกับการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ถ้าอาจารย์ผู้สอนต้องการให้นักเรียนได้ความรู้เพิ่มเติมจากตำราเรียนก็จะพิมพ์ใบความรู้เพื่อเพิ่มเติมให้กับนักเรียนเอง ไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดจำแนกตามหมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด พบว่า หมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับตัวแปรหมวดวิชานั้น แสดงว่า อาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ มีปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดในระดับน้อยเหมือน ๆ กัน ทั้ง ๆ ที่โดยลักษณะของเนื้อหาบางหมวดวิชาเอื้อต่อการใช้กิจกรรมห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนมาก เช่น วิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยเหตุที่ว่าอาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ มีเวลาที่จะใช้กิจกรรมห้องสมุดน้อย ผลการวิจัยจึงพบว่า หมวดวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุด

สำหรับที่ตั้งและขนาดของโรงเรียนนั้นตามงานวิจัยของรุจิรัตน์ อภัยโรจน์ (2534 : 209) พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีสภาพห้องสมุดได้เกณฑ์มาตรฐานไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค และขนาดใหญ่หรือขนาดกลาง แต่อาจารย์ในโรงเรียนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางก็มีการใช้กิจกรรมห้องสมุดประกอบการสอนในระดับน้อยเหมือนกัน จึงทำให้ผลการวิจัยของตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนไม่มีความสัมพันธ์กันเช่นกัน คงด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามหมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่สังกัดในหมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน เมื่อเปรียบเทียบกันจึงไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาสังคมศึกษามีความเห็นว่าการที่ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า และห้องสมุดให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะวิชาที่แตกต่างกัน คือวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาที่มีเนื้อหาความรู้แน่นอนตายตัวเป็นส่วนใหญ่ สามารถใช้หนังสือที่มีในห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนได้ ส่วนลักษณะของวิชาวิทยาศาสตร์นั้นเน้นทางด้านปฏิบัติทดลอง ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติการทดลองด้วยตนเองจึงจะเกิดการเรียนรู้ และผลการทดลองไม่สามารถหาอ่านได้จากห้องสมุด หากมองโดยส่วนรวมแล้วลักษณะเนื้อหาของ

วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์สามารถใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนได้ทั้งสิ้น แต่การปฏิบัติการทดลองในชั่วโมงวิชาวิทยาศาสตร์ไม่เอื้อต่อการใช้ห้องสมุดมากนัก และอีกประการหนึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่จะเก็บรวบรวมไว้ในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การเรียนการสอนวิชานี้จึงสะดวกที่จะเรียนที่ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มากกว่า อาจารย์หมวดวิชาวิทยาศาสตร์จึงเห็นว่าบริการทั้ง 2 ด้านนี้ มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนน้อยกว่า อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาสังคมศึกษา

อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยมีความเห็นว่า การที่ห้องสมุดร่วมมือกับอาจารย์ในการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์หมวดวิชาวิทยาศาสตร์และหมวดวิชาศิลปศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกัน การจัดนิทรรศการในวิชาภาษาไทยมักต้องการความร่วมมือจากห้องสมุด เพราะหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่จะมีไว้บริการในห้องสมุด เช่น หนังสือหลักภาษาไทย วรรณคดีไทย เป็นต้น แต่ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และศิลปศึกษานั้น นักเรียนสามารถมีผลงานที่ได้จากการปฏิบัติในเวลาเรียน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนสามารถนำผลงานเหล่านั้นมาจัดนิทรรศการได้โดยไม่ต้องขอความร่วมมือจากห้องสมุด หรือถ้าจะจัดนิทรรศการในลักษณะที่เป็นเนื้อหา อาจารย์ผู้สอนมักจะจัดกันเองภายในหมวดวิชา

อาจารย์ที่สอนในเขตกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่า บริการของห้องสมุดที่จัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอนให้กับอาจารย์ผู้สอน และห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ที่สอนในเขตการศึกษา 12 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีที่ตั้งอยู่ในเขตที่เจริญกว่า สามารถรับรู้ข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้รวดเร็วกว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาค และการเรียนการสอนของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครนอกจากจะแข่งขันภายในโรงเรียนของตนเองแล้ว ยังต้องแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ๆ อีก อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ให้กับตนเอง และพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ดังนั้น อาจารย์ที่สอนในเขตกรุงเทพมหานคร จึงเห็นว่าบริการที่ห้องสมุดช่วยจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ และเตรียมข้อมูลบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า จะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ให้กับอาจารย์ได้อย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์

อาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีความเห็นว่า บริการที่ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่อาจารย์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้อาจารย์ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่และ

ใหญ่พิเศษมีจำนวนนักเรียนมาก และอาจารย์ผู้สอนต้องทำงานหลายหน้าที่ ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง จึงต้องการทราบว่า ห้องสมุดมีการจัดนิทรรศการเรื่องอะไรเกี่ยวข้องกับวิชาที่ตนสอนหรือไม่ ถ้าเกี่ยวข้องหรือมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนจะได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่วนบริการให้คำแนะนำและให้บริการแก่อาจารย์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุดโรงเรียนนั้น จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนมีแหล่งข้อมูลในการหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น และการได้รับรายชื่อหนังสือใหม่ทุกสัปดาห์หรือทุกเดือนจะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้รับความรู้ที่ทันสมัยเสมอ และยังสามารถแนะนำหนังสือใหม่ให้กับนักเรียนของตนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน

1. ควรให้การสนับสนุนแก่ครูและครูบรรณารักษ์ในการร่วมมือกันดำเนินการต่าง ๆ เพื่อใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้นกว่าเดิม
2. ควรจัดให้มีการประชุมครูเพื่อชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญและเข้าใจงานห้องสมุด และเน้นในเรื่องความจำเป็นของการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ทั้งนี้ควรเสนอแนวความคิดและวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด และกำหนดนโยบายให้แน่นอนเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้า

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1. ครูควรใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูคอยควบคุมอย่างใกล้ชิด ครูควรประสานงานกับครูบรรณารักษ์ล่วงหน้าเสมอ เพื่อให้การใช้ห้องสมุดของนักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่
2. ครูควรพยายามหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดประกอบการสอน และหาทางพัฒนาการสอนโดยใช้ห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น เพราะการสอนด้วยวิธีนี้จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
3. ครูควรเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าประกอบการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูบรรณาธิการ

1. ควรหาทางประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนได้เห็นประโยชน์จากการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน
2. ควรศึกษาหลักสูตร แผนการสอน โครงการสอน และแบบเรียนต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างละเอียด และให้ความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนในการวางแผนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมห้องสมุด เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ตลอดจนความต้องการของครู
3. ควรให้ความสนใจจัดทำกฤตภาคที่ใช้ประกอบเนื้อหาการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาทุกระดับให้สมบูรณ์ และประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ผู้สอนได้ทราบ เพราะกฤตภาคเป็นสื่อการสอนที่ทันสมัย ครอบคลุมเนื้อหาหลากหลายกว้างขวางและทำได้โดยประหยัด
4. ควรสำรวจความต้องการของครูและนักเรียน รวมทั้งช่วยเหลือครูและนักเรียนในการศึกษาค้นคว้า การจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรม โดยการจัดหาทรัพยากรและเตรียมการให้บริการแก่ครูและนักเรียนได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเพียงพอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น หรือของอาจารย์ที่สอนระดับการศึกษาอื่น หรือของอาจารย์ที่สังกัดหน่วยงานอื่น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่เคยเรียนและไม่เคยเรียนวิชา บรรณ 101 (การใช้ห้องสมุด) ว่ามีผลต่อการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520.
กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2520.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.
- เจลิยา พันธุ์ลีดา. เอกสารคำสอนวิชา บร 633 ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ตรุณี ทาดวงตา. ทัศนคติของครูต่อบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ธารดี กลิ่นสุนทร. ความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์เพื่อการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- บรรจง นีวาสะบุตร. การใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการเรียนในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อัดสำเนา.
- บุญเรือน จันทศรีคำ. การศึกษาปัญหา ความคิดเห็น และความต้องการของครูและนักเรียนที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมแบบประสม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ประชิด ทองรัตน์. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาคินทร์. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2524.
- พรรณี หมีทอง. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531
- พวา พันธุ์เมฆา. ห้องสมุดโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- . ห้องสมุดโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- พันทิพา เมฆบุรณ. การใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ. การใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนและการสอนภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.
- กัญญา สาธิต. หลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : สุภา, 2521.
- รัฐจวน อินทรกำแหง, คุณ และนวลจันทร์ รัตนากร. ห้องสมุดโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4.
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- รัตพร ช่างธาดา. การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล
กรมวิสามัญศึกษาในส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.
- รุจิรัตน์ อภัยโรจน์. สภาพห้องสมุดและปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2534. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย ไค-สแควร์," วิจัยการศึกษา.
14(4) : 23-28 ; เมษายน-พฤษภาคม 2534.
- สมจิต พรหมเทพ. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิด และความสามารถในการใช้
ห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ซึ่งอยู่ในโครงการ
ส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.
- สามัญศึกษา, กรม. การจัดห้องสมุดเป็นโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา, 2533.

- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามความเชื่อ
จุดเน้น และสิ่งละอันพันละน้อย ของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา, ม.ป.ป.
- . สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมระยะที่ 7
(พ.ศ.2535-2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2534.
- เสาวนิต ลาภานันต์. "การสอนโดยวิธีศึกษาค้นคว้า," จันทร์เกษม. 146 : 3-9 ; มกราคม-
กุมภาพันธ์ 2522.
- ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม. บรรณารักษศาสตร์ชุดประโยศक्रमมัธยม. พระนคร :
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2507.
- อุทพันธ์ จิตราทร. ปัญหาการบริหารงานทำบัตรรายการของห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาล ระดับ
มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.
- Anderson, Lester W. and Lawren V. VanDyke. Secondary School Administra-
tion. Boston : Houghton Mifflin, 1963.
- Ducat, Mary Peter C. "Students and Faculty Use of the Library in
Secondary Schools," Dissertation Abstracts International.
21 : 909A-910A ; October, 1960.
- Hale, Irine W. "The Influence of Library Service upon the Academic
Achievement of Twelfth Grade Students at Grestwood Senior High
School, Chesapeake," Educational Resources Information Center.
6 : 75 ; August, 1971.
- Hastings, Dorothy M.H. and Daniel Tanner. "The Influence of Library
Work in Improving English Language Skills at the High School
Level," The Journal of Experimental Education. 31 : 404 ;
Summer, 1963.
- Hostrop, Richard Winfred. "The Relationship of Academic Success and
Selected Other Factors to Student Use of Library Materials at
College of the Deser," Dissertation Abstracts International.
27 : 2550A-2551A ; October, 1967.
- Jay, Hilda Louise. "Increasing the Use of Secondary School Libraries
as a Teaching Tool," Dissertation Abstracts International. 31 :
2413A ; November, 1970.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for
Research Activities," Journal of Education and Psychological
Measurement. 3 : 606-610 ; Autumn, 1970.

- Mullen, Bennat Curties. "A Survey of Problems, Practices and Conditions Affecting the Use of the Library in Instruction in North Central Association Schools in Missouri," Dissertation Abstracts International. 27 : 400A-401A ; August, 1967.
- Vira, Clementina Hinds. "The Utilization of Library Resources by Teachers in Ten Inner-City Schools of New York," Dissertation Abstracts International. 37 : 3394A ; December, 1976.

תכנתת

ภาคผนวก

จดหมายขอความร่วมมือในการวิจัยและแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/2598

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 ตุลาคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางนิตยา สุขศิริสันต์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์มาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.พวา พันธุ์เมฆา	ประธาน
-------------------	--------

ศ.ดร.ลมูล รัตตากร	กรรมการ
-------------------	---------

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยให้อาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียน
ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2534 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ครุฑ

ที่ ศธ 0806/06189

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม 10300

25 ตุลาคม 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วยนางนิตยา สุขศิริสันต์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิต-วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การสอนโดยใช้ห้องสมุด ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อครู-อาจารย์ในการสอนนักเรียนโดยใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษา สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดม วัชรสฤณี)

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร. 282-8466

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

29 ตุลาคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่นับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางนิตยา สุขศิริสันต์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล โดยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างครู - อาจารย์ และบรรณารักษ์ ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในฐานะที่อาจารย์เป็นผู้หนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความร่วมมือ และประสิทธิภาพในการสอนโดยใช้ห้องสมุด จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนิตยา สุขศิริสันต์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

เรื่อง

การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำลงในช่องว่างหรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ท่านสอนอยู่ในโรงเรียน.....
อำเภอ..... จังหวัด.....
3. ในขณะที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ โรงเรียนท่านจัดเป็นโรงเรียนขนาดใด
 ใหญ่พิเศษหรือใหญ่ กลาง
4. ท่านสอนในหมวดวิชา
 ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ
 สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์
 คณิตศาสตร์ พลานามัย
 ศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ
5. วุฒิสถสุดของท่าน คือ
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรีทางการศึกษา (กศ.บ. ศษ.บ. ค.บ. ฯลฯ)
 ปริญญาตรีสาขาอื่น ๆ (อ.บ. ศศ.บ. วท.บ. ฯลฯ)
 ปริญญาโทหรือเอก
6. ท่านเคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด หรือห้องสมุดกับการศึกษาค้นคว้า (บร 101) หรือไม่
 เคย เมื่อปี พ.ศ..... ไม่เคย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน , หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ในแต่ละภาคเรียนท่านเคยใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในข้อต่อไปนี้หรือไม่บ้าง

1. ท่านเคยกำหนดรายชื่อหนังสือให้นักเรียนไปอ่านเพิ่มเติมจากห้องสมุดหรือไม่

เคย โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง

1-3 ครั้ง

4-6 ครั้ง

7-9 ครั้ง

10 ครั้งขึ้นไป

ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คิดว่าไม่มีความจำเป็นต้องให้นักเรียนไปอ่านหนังสือจากห้องสมุด

หนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาไม่ตรงกับเนื้อหาที่สอน

หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอ

หนังสือในห้องสมุดไม่ทันสมัย

หนังสือในห้องสมุดจัดไม่เป็นระเบียบทำให้หาหนังสือยาก

นักเรียนสามารถอ่านจากหนังสือเรียนได้

นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้โดยครูไม่ต้องกำหนดรายการหนังสือให้

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านเคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดหรือไม่

เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)

1-3 ครั้ง

4-6 ครั้ง

7-9 ครั้ง

10 ครั้งขึ้นไป

ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อธิบายในชั้นเรียนอย่างละเอียดแล้ว

นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว

คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้โดยครูไม่ต้องกำหนดให้

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ในการสอนของท่าน ท่านเคยกำหนดหัวข้อให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอนหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง
- 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- หนังสืออ้างอิงในห้องสมุดมีจำนวนไม่เพียงพอ
- ที่มหาวิทยาลัยมีหนังสืออ้างอิงสำหรับให้นักเรียนใช้อยู่แล้ว
- รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสืออ้างอิงประกอบการเรียนการสอน
- นักเรียนขาดทักษะในการใช้หนังสืออ้างอิง
- นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านเคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากจุลสารหรือกฤตภาคหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-3 ครั้ง 4-6 ครั้ง
- 7-9 ครั้ง 10 ครั้งขึ้นไป
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ห้องสมุดโรงเรียนไม่ได้จัดเก็บจุลสาร และไม่ได้จัดทำกฤตภาคไว้
- ไม่ทราบว่าที่ห้องสมุดโรงเรียนมีจุลสารหรือกฤตภาค
- ไม่รู้จักวิธีใช้จุลสารหรือกฤตภาค
- ห้องสมุดโรงเรียนมีจุลสารหรือกฤตภาคที่ไม่ทันสมัย
- การจัดเก็บไม่เป็นระเบียบ ทำให้หายาก
- รายวิชาที่สอนไม่มีจำเป็นต้องใช้จุลสารหรือกฤตภาคประกอบการเรียนการสอน
- นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านเคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากวารสารหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-3 ครั้ง 4-6 ครั้ง
- 7-9 ครั้ง 10 ครั้งขึ้นไป

- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- วารสารที่มีในห้องสมุดมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ
 - วารสารที่มีในห้องสมุดล้าสมัย
 - วารสารมีจำนวนไม่เพียงพอกับผู้ใช้
 - การจัดเก็บวารสารไม่เป็นระเบียบ ทำให้ค้นหายาก
 - รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องค้นคว้าจากวารสารห้องสมุด
 - นักเรียนส่วนใหญ่มีวารสารเป็นของตนเอง
 - คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูไม่จำเป็นต้องกำหนดให้
 - นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านเคยกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือพิมพ์หรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
☐ 1-3 ครั้ง	☐ 4-6 ครั้ง
☐ 7-9 ครั้ง	☐ 10 ครั้งขึ้นไป

- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- หนังสือพิมพ์มีจำนวนไม่เพียงพอกับผู้ใช้
 - การจัดเก็บหนังสือพิมพ์ไม่เป็นระเบียบทำให้ค้นหายาก
 - นักเรียนส่วนใหญ่มีหนังสือพิมพ์อ่านเป็นการส่วนตัว
 - นักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว
 - คิดว่านักเรียนควรศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ ครูไม่จำเป็นต้องกำหนดให้
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านเคยนำนักเรียนเข้าใช้สื่อทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ ที่ห้องสมุดมีไว้บริการหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
☐ 1-2 ครั้ง	☐ 3-4 ครั้ง
☐ 5-6 ครั้ง	☐ 7-8 ครั้ง

- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ห้องสมุดที่โรงเรียนไม่มีบริการด้านนี้
 - ไม่ทราบว่าห้องสมุดให้บริการในหัวเรื่องใดบ้าง
 - ระเบียบการขอเข้าใช้บริการยุ่งยาก

- มีผู้เข้าใช้มาก ทำให้ห้องสมุดบริการไม่ทั่วถึง
- ห้องสมุดคับแคบ
- ห้องสมุดอยู่ไกล
- เวลาเรียนมีน้อย แต่เนื้อหาวิชามาก ทำให้ไม่สามารถนำนักเรียนเข้าใช้ได้
- ไม่อยากรับผิดชอบควบคุมดูแลนักเรียน ขณะเข้าใช้บริการของห้องสมุด
- ที่หมวดวิชามีไว้บริการอยู่แล้ว
- ใช้สื่อการสอนส่วนตัว
- การสอนในชั้นเรียนสะดวกสบายและได้ผลดีกว่า
- รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้บริการนี้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านเคยใช้ชุดช่วยการเรียนการสอน (ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพร้อมสาระสังเขป สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ) ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการให้ท่านใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของท่านหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
 - 1-2 ครั้ง
 - 3-4 ครั้ง
 - 5-6 ครั้ง
 - 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ไม่ทราบในห้องสมุดมีบริการนี้ให้กับครู
 - ระเบียบการขอใช้บริการยุ่งยาก
 - ชุดช่วยการเรียนการสอนที่ห้องสมุดจัดทำไว้ไม่ตรงกับความต้องการ
 - รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้บริการนี้
 - ห้องสมุดไม่ได้จัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนไว้บริการ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. ท่านเคยสอนโดยนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
 - 1-3 ครั้ง
 - 4-6 ครั้ง
 - 7-9 ครั้ง
 - 10 ครั้งขึ้นไป
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องเข้าใช้ห้องสมุด
 - เวลาเรียนน้อยแต่เนื้อหาวิชามากทำให้ไม่สามารถนำนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดได้
 - ห้องสมุดคับแคบ

- ห้องสมุดอยู่ไกล
- การเข้าใช้ห้องสมุดมีระเบียบยุ่งยาก
- ห้องสมุดไม่ว่างในช่วงเวลาที่ต้องการเข้าใช้
- ไม่ต้องการเป็นการะในการควบคุมดูแลนักเรียนขณะเข้าใช้ห้องสมุด
- สอนในชั้นเรียนสะดวกสบายกว่า
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านเคยร่วมมือกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยปีการศึกษาละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง
 - 3-4 ครั้ง
 - 5-6 ครั้ง
 - 7-8 ครั้ง

ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือ
- ไม่ทราบในห้องสมุดต้องการให้มีส่วนร่วม
- ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือจากห้องสมุด
- เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์
- มีคณะกรรมการในการพิจารณาจัดซื้ออยู่แล้ว
- หมวดวิชาจัดซื้อเอง
- คิดว่าตนเองไม่มีความรู้พอที่จะเสนอรายชื่อหนังสือ
- มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวอยู่แล้ว
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านเคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการรวบรวมสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง
 - 3-4 ครั้ง
 - 5-6 ครั้ง
 - 7-8 ครั้ง

ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่ทราบถึงความสำคัญของบริการด้านนี้
- คิดว่านักเรียนศึกษาจากหนังสือเรียนก็เพียงพอแล้ว
- บรรณารักษ์ทำงานหลายหน้าที่ ไม่สามารถให้บริการด้านนี้ได้
- สิ่งพิมพ์ในห้องสมุดมีน้อย ไม่จำเป็นต้องรวบรวม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านเคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือจอง เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้าหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง
- 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- รายวิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือจอง
- หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน ไม่จำเป็นต้องจัดหนังสือจอง
- บรรณารักษ์ไม่ให้ความร่วมมือในการจัดหนังสือจอง
- ระเบียบการติดต่อขอใช้บริการยุ่งยาก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ท่านเคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ให้ช่วยจัดทำชุดช่วยการเรียนการสอนหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง
- 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มีความรู้ในการจัดทำ
- มีเวลาไม่เพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์
- บรรณารักษ์ไม่ประสานงานกับครูประจำวิชา
- ใช้สื่อการสอนส่วนตัว
- ใช้สื่อการสอนที่มีในหมวดวิชา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ท่านเคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดนิทรรศการในเรื่องที่เกี่ยวกับรายวิชาที่ท่านสอนหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง
- 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์
- กำหนดให้นักเรียนจัดนิทรรศการในชั้นเรียนของตนเอง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. ท่านเคยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนหรือไม่

- เคย (โดยเฉลี่ยภาคเรียนละกี่ครั้ง)
- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง
- 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง
- ไม่เคย เพราะ... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะประสานงานกับบรรณารักษ์
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากบรรณารักษ์
- จัดกิจกรรมกันเองภายในหมวดวิชา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านคิดว่าบริการที่ห้องสมุดจัดให้มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านคิดว่าบริการที่ห้องสมุดจัดให้มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านคิดว่าบริการที่ห้องสมุดจัดให้มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านคิดว่าบริการที่ห้องสมุดจัดให้มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับน้อย
น้อยที่สุด/ไม่จำเป็น	หมายถึง	ท่านคิดว่าบริการที่ห้องสมุดจัดให้มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับน้อย หรือบริการที่ห้องสมุดจัดให้ไม่มีความจำเป็นต่อการสอนของท่าน

ในการสอนรายวิชาต่าง ๆ ของท่าน ท่านคิดว่า บริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจะจัดให้กับอาจารย์ผู้สอนต่อไปนี้ มีความจำเป็นต่อการสอนของท่านในระดับใด

บริการ	ระดับความจำเป็นต่อการสอน ตามความเห็นของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่จำเป็น
1. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการ จัดหนังสือจองสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า.....
2. ห้องสมุดให้ความร่วมมือกับท่านในการจัดเตรียม หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ท่านสอน.....
3. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ให้ตรงกับประสงค์ของท่าน.....
4. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนใน รายวิชาของท่าน.....
5. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านรวบรวมรายชื่อโสตทัศนวัสดุ และให้ยืมโสตทัศนวัสดุไปอัดสำเนา เพื่อประกอบ การเรียนการสอนในรายวิชาของท่าน.....
6. ห้องสมุดจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้ท่านทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน.....
7. ห้องสมุดจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ กับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน.....
8. ห้องสมุดจัดทำดรรชนีวารสารและสาระสังเขป ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน.....
9. ห้องสมุดจัดทำเตรียมกฤตภาคและจุลสารที่เกี่ยวข้อง กับรายวิชาที่ท่านสอนให้กับท่าน.....

บริการ	ระดับความจำเป็นต่อการสอน ตามความเห็นของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่จำเป็น
10. ห้องสมุดจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร คู่มือการสอน ไว้ให้บริการในห้องสมุด.....
11. ห้องสมุดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า.....
12. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่ท่านสอน เช่น สัปดาห์ภาษาไทย วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ.....
13. ห้องสมุดร่วมมือกับท่านจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่ท่านสอน.....
14. ห้องสมุดประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดนิทรรศการหรือ กิจกรรมให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์....
15. ห้องสมุดสอบถามความต้องการจากครูหมวดวิชา ต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการเข้าใช้ห้องสมุดให้กับ นักเรียนชั้นต่าง ๆ
16. ห้องสมุดจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดสำหรับอาจารย์ และนักเรียน.....
17. ห้องสมุดนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับครูและนักเรียน
18. ห้องสมุดให้คำแนะนำและให้บริการแก่ท่านในการ หาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นนอกจากห้องสมุด โรงเรียน.....
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางนิตยา สุขศิริสันต์
วันเดือนปีเกิด	1 มิถุนายน 2502
สถานที่เกิด	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 133/1 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัฒนาโชติศรีบุญญาคม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
ประวัติการศึกษา	
	พ.ศ.2518 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาริถ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	พ.ศ.2520 ป.กศ. จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
	พ.ศ.2522 ป.กศ. สูง (วิชาเอกภาษาไทย) จาก วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
	พ.ศ.2524 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
	พ.ศ.2535 กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล

บทคัดย่อของ

ของ

นิตยา สุขศิริสันต์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

กันยายน 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์ จำแนกตามหมวดวิชาที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 12 จำนวน 352 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายและแบบกำหนดสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์หมวดวิชาต่าง ๆ และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ไค-สแควร์ (X^2), t-test, F-test และ Studentized q-Statistic แบบ Newman-Keuls

ผลการศึกษาพบว่า

1. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปริมาณการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย
2. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นของการใช้บริการของห้องสมุดต่อการเรียนการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. กิจกรรมห้องสมุดที่อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ได้ใช้ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ทางหมวดวิชาสามารถจัดเองได้
4. หมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์สังกัด ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของอาจารย์
5. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดหมวดวิชา ที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

INTEGRATION OF CLASSROOM AND LIBRARY ACTIVITIES IN
THE PUBLIC SECONDARY SCHOOL

AN ABSTRACT

BY

NITAYA SUKSIRISANT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University
September 1992

The purposes of this research were to investigate teachers' integration of classroom and library activities in the public secondary school and to compare the teachers' opinions towards the integration of classroom and activities differentiated by subject fields, locations and sizes of the schools.

The sample consisted of 352 secondary school teachers under the jurisdiction of General Education Department, Ministry of Education in Bangkok Metropolis and in Educational Region 12 which were selected by using simple random sampling and quota sampling techniques.

The research instrument was the questionnaire. It was divided into three parts: information about respondents status, information about integration of classroom and library activities of teachers in different subject fields and information about opinions towards integration of classroom and library activities. The data was analyzed by means of percentages, means, Chi-square (X^2), t-test, F-test and Newman-Keuls Test Studentized q-Statistic.

The results of the study were as follows:

1. Most of the secondary school teachers integrated the classroom and library activities at the low level.
2. Most of the secondary school teachers had the opinions towards the necessity of using the library services instruction as a whole at the middle level.
3. Most of the library activities which the secondary school teachers never used were the activities which each division could hold by itself.
4. Subject fields, locations and sizes of schools had no relationship to the quantity of the integration of classroom and library activities.
5. Teachers from different subject fields, locations and sizes of schools had no significance differences in opinions towards the integration of classroom and library activities.